



A9-0284/2021

14.10.2021

JELENTÉS

a szellemi tulajdonra vonatkozó, az Unió helyreállítását és rezilienciáját
támogató cselekvési tervről
(2021/2007(INI))

Jogi Bizottság

Előadó: Marion Walsmann

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	20
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA, AMELYEKTŐL VAGY AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	23
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	24
VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL...	31
VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	40
VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	46
IIINFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL	57
NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN.....	58

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a szellemi tulajdonra vonatkozó, az Unió helyreállítását és rezilienciáját támogató cselekvési tervről (2021/2007(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság európai gyógyszerstratégiáról szóló, 2020. november 25-i közleményére (COM(2020)0761),
- tekintettel a Bizottság európai adatstratégiáról szóló, 2020. február 19-i közleményére (COM(2020)0066),
- tekintettel a Bizottság „Az EU innovációs lehetőségeinek maximális kiaknázása – A szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési terv az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében” című, 2020. november 25-i közleményére (COM(2020)0760),
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájára és különösen 17. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra¹,
- tekintettel a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló, 1995. évi WTO-megállapodásra (TRIPS-megállapodás),
- tekintettel a Lisszaboni Megállapodás eredetmegjelölésekről és földrajzi jelzésekről szóló genfi szövegére², amelyet a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) elfogadott, és amely 2020. február 26-án hatályba lépett,
- tekintettel a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló, 2021. február 12-i (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendeletre³,
- tekintettel a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 469/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2019. május 20-i (EU) 2019/933 európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁴,
- tekintettel a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/790 európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁵,
- tekintettel az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló

¹ HL C 175., 2013.6.20., 1. o.

² HL L 271., 2019.10.24.

³ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

⁴ HL L 153., 2019.6.11., 1. o.

⁵ HL L 130., 2019.5.17., 92. o.

- 2001/83/EK irányelv módosításáról szóló, 2004. március 31-i 2004/27/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁶,
- tekintettel a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁷,
 - tekintettel a formatervezési minták oltalmáról szóló, 1998. október 13-i 98/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre⁸,
 - tekintettel a közösségi formatervezési mintákról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendeletre⁹,
 - tekintettel a Bizottságnak a gyógyszeripari ágazatra vonatkozó 2009. évi vizsgálati jelentésére,
 - tekintettel az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) közös, az európai uniós szellemi tulajdon-jogokról és vállalati teljesítményről szóló, 2021. februári, vállalati szintű elemző jelentésére,
 - tekintettel a formatervezési minták oltalmáról szóló uniós jogszabályok Bizottság általi értékelésére,
 - tekintettel a Tanácsnak a súlyos és szervezett bűnözés elleni küzdelemmel kapcsolatos, az EMPACT 2022 és 2025 közötti ciklusára szóló uniós prioritások meghatározásáról szóló következtetéseire,
 - tekintettel az Európai Parlament megbízásából készült, „A szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak és a dolgok internete” című, 2019. januári részletes elemzésre,
 - tekintettel „A szellemi tulajdon-jogok érvényesítésére vonatkozó megújított konszenzus felé” című uniós cselekvési tervről szóló, 2015. június 9-i állásfoglalására¹⁰,
 - tekintettel a mesterséges intelligencián alapuló technológiák fejlesztéséhez kapcsolódó szellemi tulajdon-jogokról szóló, 2020. október 20-i állásfoglalására¹¹,
 - tekintettel a digitális környezetben a sportesemények szervezői előtt álló kihívásokról szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2021. május 19-i állásfoglalására¹²,
 - tekintettel a földrajzi jelzések európai uniós oltalmának nem mezőgazdasági termékekre való esetleges kiterjesztéséről szóló, a Bizottságnak szóló ajánlásokat tartalmazó, 2015. október 6-i állásfoglalására¹³,

⁶ HL L 136., 2004.4.30., 34. o.

⁷ HL L 157., 2004.4.30., 45. o.

⁸ HL L 289., 1998.10.28., 28. o.

⁹ HL L 3., 2002.1.5., 1. o.

¹⁰ HL C 407., 2016.11.4., 25. o.

¹¹ Elfogadott szövegek, P9_TA(2020)0277.

¹² Elfogadott szövegek, P9_TA(2021)0236.

¹³ Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0331.

- tekintettel a Covid19-járvány utáni uniós népegészségügyi stratégiáról szóló, 2020. július 10-i állásfoglalására¹⁴,
 - tekintettel eljárási szabályzata 54. cikkére,
 - tekintettel a Fejlesztési Bizottság, a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére,
 - tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére (A9-0284/2021),
- A. mivel a szellemi tulajdon-jogok kiegyensúlyozott védelme és érvényesítése rendkívül fontos az európai gazdaság, valamint az EU helyreállítása és rezilienciája szempontjából, különösen a Covid19-világjárvány miatt;
- B. mivel a Covid19-világjárvány nyilvánvalóvá tette a szellemi tulajdon védelmére irányuló politikák fontosságát, mivel rámutatott arra, hogy hatékony intézkedésekre van szükség a Covid19 elleni oltóanyagok hiányának kezelésére, veszélyeztette a megélhetést, és az egzisztenciát fenyegető bevételkiesést okozott a kulturális és kreatív ágazatokban dolgozó munkavállalók körében;
- C. mivel a 2008-as gazdasági válság jelentősen kisebb mértékben érintette az immateriális javakban lévő befektetéseket, ami azt mutatja, hogy a szellemi tulajdon-eszközök lehetőséget nyújtanak a gazdasági stabilitás és növekedés megteremtésére, valamint azt, hogy a szellemi tulajdon-jogok birtoklása és a foglalkoztatás minősége és stabilitása között pozitív korreláció van; mivel a tanulmányok azt mutatják, hogy a szellemi tulajdon-jogokat használó vállalkozások gyorsabban növekednek, ellenállóbbak a gazdasági visszaesésekkel szemben, növelik a vállalatok értékét, és erősítik pozíciójukat az egységes piacon; mivel ezek a tények arra is rámutatnak, hogy fontos ösztönözni és segíteni a kkv-kat abban, hogy védjék és megtartsák saját szellemi tulajdon-jogaikat;
- D. mivel a szellemi tulajdon-bejegyzések száma 2021 első hónapjaiban kismértékben nőtt 2020 azonos időszakához képest; mivel a Covid19-válságot követő fenntartható és digitális gazdasági helyreállítás alapulhatna a szellemi tulajdon-jogokon; mivel a jelenlegi Covid19-világjárvány idején a gyors tájékoztatási rendszer (RAPEX) riasztóan sok – rekordszintet elérő – értesítést adott ki;
- E. mivel a szellemi tulajdon-bejegyzések száma folyamatosan nő, és az egységes piac a tagállami jogszabályok eltérései miatt továbbra is széttagolt; mivel folyamatos igény mutatkozik a párhuzamos nemzeti jóváhagyási eljárások és az európai szabadalmakkal kapcsolatos vitarendezés iránt; mivel továbbra is vannak hiányosságok, különösen a végrehajtás terén, amelyek akadályozhatják a vállalatok – különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) – fejlődését, korlátozhatják a fogyasztók innovatív és biztonságos termékekhez való hozzáférését, és megakadályozhatják a társadalmi kihívások innovációval történő kezelését;
- F. mivel a tudásintenzív iparágak a növekedés és a jólét forrásai; mivel az Európai

¹⁴ Elfogadott szövegek, T9_0205/2020.

Szabadalmi Hivatal (ESZH) és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) 2019. évi iparági szintű elemző jelentése¹⁵ szerint az EU-ban 2012 és 2016 között ezek az iparágak adták az összes munkahely mintegy 30%-át és a teljes gazdasági tevékenység (GDP) közel 45%-át; mivel a fokozott szellemitulajdonjog-igényű iparágak a világ többi részébe irányuló teljes uniós áruexport 93%-át teszik ki;

- G. mivel a szellemi tulajdon az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének megfelelően alapvető jog;
- H. mivel a tudásalapú iparágak fejlesztése és fejlődése nagymértékben függ a szellemitulajdon-jogokra vonatkozó szabályoktól, és különösen a hatékony védelem biztosításától, amely a szabadalmakra, védjegyekre, formatervezési mintákra, szerzői és szomszédos jogokra, földrajzi jelzésekre és növényfajta-oltalomra vonatkozó hatékony jogszabályok, valamint az üzleti titok védelmére vonatkozó szabályok megfelelő és összehangolt alkalmazása révén valósul meg,
- I. mivel a szellemi tulajdonnal kapcsolatos rendszerek hozzájárulnak az új gyógyszerek kifejlesztéséhez, és a szellemi tulajdonnal kapcsolatos ösztönzők fontosak a megfizethető gyógyszerekhez való tényleges hozzáférés biztosítása szempontjából; mivel az új gyógyszereknek meg kell felelniük a nemzetközi emberi jogi jogszabályoknak, a nemzetközi közjognak és a népegészségügyi követelményeknek;
- J. mivel az európai innovátorok élen járnak a zöld technológiák terén, a zöld szabadalmak jelentős része az ő kezükben van, és gazdag szellemitulajdon-portfóliókkal rendelkeznek olyan technológiák terén, mint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás, valamint a víz- és hulladékkezelés;
- K. mivel Európában elő kell mozdítani a kutatás és fejlesztés hasznosítását és alkalmazását, amit az a példa is mutat, hogy a mesterséges intelligencia területén a szabadalmi bejelentéseknek világszerte csak kis hányada európai, noha a mesterséges intelligenciával kapcsolatos nagy értékű kiadványok jelentős százaléka Európából származik;

Általános megjegyzések

1. támogatja a Bizottságot a szellemi tulajdonra vonatkozó, 2020. novemberi cselekvési terv célkitűzéseinek megvalósításában, mivel a szellemitulajdon-jogok erős, kiegyensúlyozott és stabil, a beruházások megtérülését lehetővé tévő, nemzeti, európai és nemzetközi szintű védelme különösen fontos a Covid19-világjárvány és más globális válságokat követő gazdasági és társadalmi helyreállítás és az ilyen válságokkal szembeni hosszú távú reziliencia szempontjából, hogy az EU dinamikusan és a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról szóló (EU) 2021/241 rendeletben¹⁶ foglalt elvekkel összhangban reagálhasson a válságokra, az említett védelem továbbá globális szinten biztosítja a jogbiztonságot és az európai jogszabályoknak való megfelelést, valamint lehetővé teszi a digitális és globálisan versenyképes, fenntartható európai gazdaság megteremtését, amelyben az innováció a

¹⁵ ESZH–EUIPO: A fokozott szellemitulajdonjog-igényű iparágak és a gazdasági teljesítmény az EU-ban. Iparági szintű elemző jelentés, harmadik kiadás, 2019. szeptember

¹⁶ HL L 57., 2021.2.18., 17. o.

társadalom javát is szolgálja;

2. elismeri, hogy a szellemi tulajdon-jogok védelme ösztönzi a kreatív, feltalálói és innovatív tevékenységeket, ezáltal lehetővé teszi, hogy a legtöbb embernek előnye származzon ebből a tevékenységből; megjegyzi, hogy ez a tevékenység lehetővé teszi a feltalálók, az innovátorok és a szerzők számára, hogy kreatív törekvéseikért ellentételezést kapjanak; felhívja a Bizottságot, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó átfogó rendszer alapján továbbra is támogassa az európai vállalatok innovációs képességét annak érdekében, hogy továbbra is biztosított legyen K+F-beruházásaik hatékony védelme és a méltányos megtérülés a licenciába adás révén, valamint annak érdekében, hogy továbbra is alkossanak nyílt technológiai szabványokat, amelyek támogatják a versenyt és a választási lehetőségeket, és biztosítják az uniós ipar részvételét a fő technológiák globális szintű fejlesztésében;

Kkv-k és a szellemi tulajdon védelme

3. kiemeli, hogy a szellemi tulajdon-jogok számos előnnyel járnak a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a mikrovállalkozások számára; hangsúlyozza, hogy a fokozott szellemi tulajdonjog-igényű iparágak jobb minőségű munkahelyeket kínálnak jobb munkafeltételekkel és magasabb javadalmazással; megállapítja, hogy a szellemi tulajdon-jogokkal rendelkező kkv-k munkavállalónként akár 68%-kal magasabb bevételt termelnek, és 20%-kal magasabb béreket fizetnek azokhoz a kkv-khoz képest, amelyek nem rendelkeznek ilyennel; ezért aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy sok kkv számára nehézséget jelent a szellemi tulajdon-joggal kapcsolatos saját stratégiájának meghatározása és szellemi tulajdon-jogainak kezelése; üdvözli ezért a szellemi tulajdonnal kapcsolatos utalványokat (IP voucher), a szellemi tulajdon előzetes diagnosztikáját (IP scan) és a Bizottság és az EUIPO egyéb kezdeményezéseit, amelyek támogatják az egyszerű bejegyzési eljárásokat és a mikrovállalkozások és kkv-k számára alacsony adminisztratív díjakat, és segítik őket abban, hogy a lehető legjobban kiaknázhassák szellemi tulajdonaikat; kéri a Bizottságot, az ESZH-t és az EUIPO-t, hogy fontolják meg e kezdeményezések kiterjesztését a szellemi tulajdon-eszközök valamennyi típusára, és határozzanak meg további intézkedéseket a szellemi tulajdon-jogok bejegyzéséből származó előnyök előmozdítására a kkv-k tevékenységeinek fejlesztése érdekében;
4. meggyőződése, hogy a kkv-k támogatása – beleértve a pénzügyi és nem pénzügyi intézkedéseket is – a megfelelő módja annak, hogy a kkv-kat jobb ismeretekkel lássák el, és megkönnyítsék hozzáférésüket a szellemi tulajdon-jogokhoz, valamint ebben az összefüggésben rendkívül fontosnak tartja az Unió pénzügyi és jogi eszközeit; ezért arra kéri a Bizottságot és az EUIPO-t, hogy a gazdasági helyreállítás keretében továbbra is hajtsanak végre a kkv-knak és a mikrovállalkozásoknak szánt, a szellemi tulajdon-jogok kezelésének támogatását célzó intézkedéseket, ideértve a szellemi tulajdonra vonatkozó információkhoz, illetve a kapcsolódó szolgáltatásokhoz és tanácsadáshoz való egyablakos hozzáférés biztosítását is; hangsúlyozza, hogy ez a támogatás ösztönözní és segíteni fogja az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hálózata (EUIPN) tagjainak valamennyi nemzeti és regionális kezdeményezését;
5. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy bár az immateriális javak a legértékesebb eszközök

közé tartoznak, ezzel csak néhány európai kkv van tisztában, és csak ez a néhány használja ki szellemi tulajdonát, amikor finanszírozáshoz próbál jutni; üdvözlí ezért a szellemi tulajdon tervezett európai információs központját mint azon számos intézkedés egyikét, amelyek biztosítják, hogy Európa tovább hasznosítsa a vállalataink által folyamatosan létrehozott, fejleszthető és megosztott tudás értékét, valamint hogy fel legyenek szerelve a szükséges eszközökkel és információkkal, illetve aktívabban kezeljék ezeket az eszközöket; hangsúlyozza, hogy a használati minták gyors és alacsony költségű védelmet biztosítanak a műszaki találmányok számára, és nagyon vonzóak a kkv-k számára; ösztönzi ezért az ezzel az eszközzel még nem rendelkező tagállamokat, hogy hozzák létre, és felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg a használati minták uniós szintű védelmének lehetőségét, amely jelenleg nem áll rendelkezésre;

Egységes szabadalmi csomag

6. hangsúlyozza, hogy az egységes hatályú európai szabadalmat (egységes szabadalom) és az Egységes Szabadalmi Bíróságot magában foglaló egységes szabadalmi csomag célja a szabadalmi oltalom hatékonyabbá tétele, valamint az, hogy Európa-szerte általánossá tegye a jogviták rendezését, elkerülve a párhuzamos tagállami eljárásokat és csökkentve a jogi költségeket, továbbá hozzáférhetőbbé és hatékonyabbá tegye a jogviták rendezését, növelve ezáltal jogbiztonságot; ezért az egységes szabadalmi csomag gyors hatálybalépésének lehetővé tétele érdekében kéri azokat a részt vevő tagállamokat, amelyek még nem tették meg, hogy mielőbb ratifikálják az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodáshoz csatolt, ideiglenes alkalmazásról szóló jegyzőkönyvet, vagy más módon nyilatkozzanak arról, hogy az ideiglenes alkalmazásról szóló jegyzőkönyvet magukra nézve kötelezőnek tekintik;
7. hangsúlyozza, hogy az egységes szabadalom a nemzeti szabadalmakkal párhuzamos, további lehetőség, és ösztönzi azokat a tagállamokat, amelyek még nem vesznek részt az egységes szabadalmi oltalom létrehozására irányuló megerősített együttműködésben, és/vagy még nem csatlakoztak az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodáshoz, hogy tegyenek további lépéseket a teljes körű részvétel érdekében; emlékeztet arra, hogy az innovatív kkv-knak hasznára válik a következetes európai szabadalmi rendszer, és hangsúlyozza, hogy az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás és a kapcsolódó eljárási szabályzat olyan gondosan kiegyensúlyozott megoldást jelent, amely tükrözi az arányosság, a rugalmasság, a méltányosság és az egyenlőség alapvető uniós elveit; tudomásul veszi az Egységes Szabadalmi Bíróság eljárási szabályzatának keretében a kkv-k számára biztosított díjsökkentéseket és -visszatérítéseket;
8. üdvözlí az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás 35. cikke alapján létrehozandó egyablakos alternatív vitarendezési rendszert, amely nem érinti a jelenlegi nemzeti rendszereket, hogy a felek igazságszolgáltatáshoz való joga ne sérüljön; kéri a tagállamokat, hogy tegyék lehetővé a szabadalmi választottbírói és közvetítói központ gyors létrehozását, és kéri a Bizottságot, hogy értékelje, vajon a központ közép- vagy hosszú távon képes-e kezelni a szellemi tulajdonnal kapcsolatos összes jogvitát; üdvözlí a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megfelelő megoldásokat találjanak a brexit hatásainak kezelésére;

Kiegészítő oltalmi tanúsítványok

9. hangsúlyozza, hogy bár az uniós kiegészítő oltalmi tanúsítványi rendszer nagy gyakorlati jelentőséggel bír, azt a tagállamok összehangolatlanul hajtják végre; sürgeti a Bizottságot, hogy adjon ki iránymutatásokat a tagállamok számára, és kezelje ezt a széttöredezettséget, többek között átfogó hatásvizsgálaton alapuló jogalkotási javaslatok révén;
10. elismeri, hogy az egységes szabadalmi csomag a kiegészítő oltalmi tanúsítványok esetében nem rendelkezik egységes szabadalmi jogcímről, és kéri a tagállamokat, hogy támogassák egy ilyen jogcím létrehozását az egységes szabadalmi oltalom logikus kiterjesztéseként;
11. kéri a Bizottságot, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítványokhoz kapcsolódó egységes szabadalmi jogcím hiányában az Unión belül biztosítsa a küszöbön álló egységes szabadalmi rendszer és a jelenlegi kiegészítő oltalmi tanúsítványi rendszer közötti összhangot, egyértelművé téve, hogy a nemzeti szabadalmi hivatalok az egységes szabadalom alapján adhatnak ki nemzeti kiegészítő oltalmi tanúsítványokat;
12. üdvözlözi, hogy a Bizottság értékelni kívánja az egységes kiegészítő oltalmi tanúsítványra irányuló javaslat esetleges hatását; megjegyzi, hogy a nemzeti szintű formális döntéstől függően felfüggesztő hatályú, kiegészítő oltalmi tanúsítványokhoz kapcsolódó egységes szabadalmi jogcím bevezetése még az egységes szabadalom hatálybalépése előtt megtörténhet, ezért javasolja, hogy fontolják meg az ESZH megbízatásának kiterjesztését, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítvány iránti kérelmeket egységes szabályok alapján lehessen elbírálni;
13. rámutat, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítványok odaítélésére irányuló eljárások hatékonyságának hiánya akadályozza az innovátorokat és a gyártókat a betegek kezelésekre való méltányos hozzáférése kárára, és hogy alapvető fontosságú, hogy a generikus és biohasonló gyógyszerek gyártói egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek az Unióban; hangsúlyozza ezért, hogy hatékonyan kell kezelni a megosztott szabadalmi bejelentésekkel és a szabadalomhoz kötéssel való visszaéléseket; emlékeztet arra, hogy az innovációnak ki kell elégítenie a társadalom legsürgetőbb szükségleteit, és ezzel összefüggésben elő kell mozdítani a gyógyszerek – köztük a generikus és biohasonló gyógyszerek – időben történő szállítását, valamint a megfizethetőséget és a gyors rendelkezésre állást; hangsúlyozza, hogy az úgynevezett Bolar-mentesség, amely lehetővé teszi, hogy a generikus és biohasonló gyógyszerek forgalombahozatali engedély iránti kérelmeinek támogatása érdekében szabadalmaztatott termékeken végezzenek vizsgálatokat anélkül, hogy azt a szabadalmi jogok vagy a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványa megsértésének tekintenék, esetleges felülvizsgálatára, valamint a szabadalmi jogok és a kiegészítő oltalmi tanúsítványok lejártát követően a tényleges és azonnali piacra lépésre csak átfogó hatásvizsgálat után kerülhet sor;
14. hangsúlyozza az állami beruházások fontos szerepét a K+F területén, és felhívja a Bizottságot és a tagállamokat annak biztosítására, hogy az államilag finanszírozott K+F eredményei átláthatóak legyenek a gyógyszeripari ágazatban annak érdekében, hogy a szabadalmi és licenciába adási feltételek garantálják az állami beruházások közegészségügyi megtérülését;

Szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak

15. elismeri, hogy a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak létezésére, terjedelmére és relevanciájára vonatkozó tájékoztatás fontos a tisztességes licenciatárgyalások szempontjából, ami lehetővé teszi, hogy a szabványok esetleges felhasználói azonosítsák a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmaknak való saját kitettségük mértékét, valamint a lehetséges licenciadókat; megjegyzi, hogy noha a legtöbb esetben jóhiszemű tárgyalásokra kerül sor az erre hajlandó felek között, a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakkal kapcsolatban gyakran indítanak peres eljárást; javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja meg a tárgyalások lehetséges olyan ösztönzőit, amelyek a pereskedés elkerüléséhez vezethetnek, mivel ezzel elkerülhetők lennének a kapcsolódó viták költségei és csökkennének az egyéb kapcsolódó problémák;
16. hangsúlyozza, hogy a szabványosítási folyamat során a szabványügyi szervezeteken belül esetlegesen nélkülözhetetlennek nyilvánított sok szabadalmi bejelentés nem feltétlenül nélkülözhetetlen a végül elfogadott szabvány szempontjából vagy a szabadalom megadása után, továbbá egy megfelelő, valóban független és átlátható ellenőrzési mechanizmus fokozná az átláthatóságot és növelné a jobbiztonságot; e tekintetben üdvözlí a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak nélkülözhetetlenségének értékeléséről szóló kísérleti tanulmányt¹⁷;
17. kéri a Bizottságot, hogy egyrészt az érintett szereplőkkel együtt vizsgálja tovább a harmadik felek által végzett nélkülözhetetlenségi ellenőrzések független, semleges és átlátható rendszerére vonatkozó követelményeket, és e célból határozza meg a kialakulóban lévő technológiákhoz, többek között a mesterséges intelligenciához és a kapcsolódó technológiákhoz hasonló erőforrások és/vagy az ESZH által biztosított technikai szakértelem iránti igényt, értékelje ezek hatásait, valamint határozza meg, hogy ezek milyen szerepet játszhatnak ebben az összefüggésben, másrészt a megszerzett ismereteket használja fel a 2022 elejére tervezett, megfelelő hatásvizsgálatokon alapuló, a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakra vonatkozó jogalkotási kezdeményezéshez;
18. elismeri a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakhoz kapcsolódó kiegyensúlyozott licencrendszer fontosságát, és kitar amellet, hogy ehhez fontosak a stabil, hatékony és tisztességes szabályok; hangsúlyozza, hogy a „tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek” (FRAND) homályos jogi fogalmak, amelyek jobbizonytalansággal járnak, és felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az ágazati fejleményeket, és tegye egyértelműbbé a FRAND különböző szempontjait, valamint az ítélezési gyakorlatot, többek között e célból egy megfigyelőközpont (kompetenciaközpont) kijelölésével; emlékeztet a Parlamentnek a Bizottsághoz intézett azon korábbi felhívására, hogy tegyen közzé éves jelentéseket, amelyekben feltárja a FRAND be nem tartása, valamint az úgynevezett szabadalombitorlások és szabadalommegkerülések tényleges eseteit;
19. hangsúlyozza, hogy növelni kell a szabványügyi szervezetek adatbázisainak átláthatóságát, és felhívja a szabványügyi szervezeteket, hogy tegyék naprakésszé

¹⁷ Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja, *Pilot study for Essentiality Assessment of Standard Essential Patents [Kísérleti tanulmány a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak nélkülözhetetlenségének értékeléséről]*, 2020.

bejelentési rendszerüket és adatbázisaikat; ezzel összefüggésben kiemeli az 1257/2012/EU rendelet¹⁸ 9. cikke (1) bekezdésének c) pontját, amely előírja, hogy az ESZH feladata az egységes hatályú európai szabadalom jogosultja által nemzetközi szabványügyi testületekben tett engedélyezési kötelezettségvállalásoknak a fogadása és nyilvántartása; felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is kísérelje figyelemmel harmadik országok vállalkozásainak magatartását a nemzetközi szabványügyi testületekben, amely külföldi bíróságok közelmúltbeli ítéleteivel együtt jelentős hátrányt okoz az európai vállalkozásoknak az európai piac versenyképességének aláásásával;

20. megjegyzi az átláthatóság fontosságát, valamint azt, hogy proaktív módon előre meg kell adni a szükséges információkat, amikor a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak FRAND-feltételek mellett történő licenciába adása olyan módon történik, amely biztosítja a felek közötti jóhiszemű tárgyalások tisztességes kimenetelét; kiemeli, hogy még nincs tisztázva az a kérdés, hogy a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom jogosultja megválaszthatja-e a licenciába adási szintet egy ellátási láncban, vagy hogy az értéklánc minden vállalkozásának kell-e rendelkeznie hozzáféréssel egy licenciához, ezért kéri a Bizottságot, hogy működjön együtt az érintett szereplőkkel annak kiderítése érdekében, hogy e kérdést hogyan kell megközelíteni és kezelni;
21. kiemeli a dolgok internetére vonatkozó, szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmak licenciába adásának megkönnyítését célzó, az iparág által vezetett meglévő önkéntes kezdeményezések, mint például a közösen használt licenciák értékét, amelyek az európai és nemzetközi sejttechnológia-fejlesztők túlnyomó többségét tömörítik;

Földrajzi jelzések

22. emlékeztet arra, hogy az EU mintegy 3300 terméket véd földrajzi jelzésekkel, és hogy e termékek éves értéke több mint 75 milliárd euróra nőtt, és ezért üdvözlö a mezőgazdasági termékekre, élelmiszerekre, borokra és szeszes italokra vonatkozó földrajzi jelzések rendszerének megerősítésére, korszerűsítésére, és szerszerűsítésére és jobb érvényesítésére irányuló kezdeményezéseket és fellépéseket annak érdekében, hogy a rendszer pontosabbá és hatékonyabbá váljon, mivel azok hozzájárulnak a minőségi munkahelyek létrehozásához és védelméhez, a vidéki területek társadalmi, környezeti és gazdasági fenntarthatóságának előmozdításához, valamint az európai kulturális sokszínűség előmozdításához;
23. úgy véli, hogy a jövőbeni megbeszélések középpontjában a földrajzi jelzésekkel ellátott és hagyományos különleges termékek (HKT) leírásainak nyilvántartásba vételével, módosításával és kezelésével kapcsolatosan a termelőket túlságosan leterhelő adminisztráció kérdésének kell állnia; emlékeztet arra, hogy a közös agrárpolitika reformjának felülvizsgálata keretében egyszerűsítették és észszerűsítették a bor és az agrár-élelmiszeripari termékek esetében a földrajzi jelzések leírásainak módosítására vonatkozó eljárásokat, és hogy ezt a megközelítést a jövőben meg kell erősíteni;
24. emlékeztet arra, hogy a becslések szerint egyes afrikai országokban a mezőgazdasági üzemben megtermelt vetőmagok teszik ki a mezőgazdasági termelők teljes vetőmagigényének több mint 80%-át; felhívja az Uniót azon szellemi tulajdon-jogi

¹⁸ HL L 361., 2012.10.31., 1. o.

rendszerek támogatására, amelyek előmozdítják a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó vetőmagfajták kifejlesztését és a mezőgazdasági üzemben megtermelt vetőmagok alkalmazását, összhangban a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény (ITPGRFA) rendelkezéseivel, valamint a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat 19. cikkével;

25. alapvető fontosságúnak tartja a szellemi tulajdon-jogok olyan módon történő védelmét, amely előmozdítja a kutatást és az innovációt, különösen azzal a céllal, hogy ellenállóbb mezőgazdasági fajtákat vezessenek be az éghajlatváltozással való megbirkózás érdekében, fenntartható és agroökológiai gazdálkodási modelleket valósítsanak meg, amelyek védik a természeti erőforrásokat és tiszteletben tartják a nem védett szaporítóanyagokban és heterogén anyagokban rejlő lehetőségeket az ökológiai ágazatban; hangsúlyozza, hogy a növényfajta-oltalmak védelme alapvető fontosságú, és erős és végrehajtható védelmi rendszert igényel az EU-ban, és ezért kiemeli a közösségi növényfajta-oltalmak rendszerei és az Új Növényfajta Oltalmára Létesült Nemzetközi Unió fontos szerepét; rámutat, hogy a szellemi tulajdon-jogoknak hozzá kell járulniuk az élelmezésbiztonsághoz, valamint az EU agrár-élelmiszeripari modelljének rezilienciájához és versenyképességéhez is;
26. hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a biológiai anyagok jogállásával és szabadalmaztathatóságával kapcsolatos átláthatóság növelése érdekében; rámutat, hogy megfelelő hozzáférést kell biztosítani a nemesítők számára a növény-nemesítési folyamatban felhasználandó biológiai anyagra vonatkozó információkhoz; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak új módszereket kell alkalmaznia a hatékony konzultáció és információcsere érdekében; ellenzi az élő állatokra vonatkozó szabadalmakat;
27. úgy véli, hogy a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek elismerése lényeges a kidolgozás alatt álló uniós programok prioritásai szempontjából, ideértve az ipari stratégia prioritásait is, rövid ellátási láncok kialakítása, valamint a zöld megállapodás révén a helyben előállított termékek előmozdításával a termék eredete, valamint az alkalmazott gyártási eljárások nyomonkövethetőségének és átláthatóságának növelése révén;
28. támogatja a Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy alapos hatásvizsgálat alapján létrehozza a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek hatékony és átlátható uniós *sui generis* oltalmát, amely egy terméket valamely tagállam területéről, illetve e terület valamely régiójából vagy helységéből származóként azonosít, amennyiben a termék jellemző minősége, hírneve vagy egyéb jellemzője alapvetően a földrajzi eredetének tulajdonítható, annak érdekében, hogy biztosítsa a Lisszaboni Megállapodás eredetmegjelölésekről és földrajzi jelzésekről szóló genfi szövegével való összhangot, amelyet az EU aláírt és amely magában foglalja mind a mezőgazdasági, mind a nem mezőgazdasági termékekre vonatkozó földrajzi jelzések oltalmának lehetőségét; elvárja a Bizottságtól, hogy erre vonatkozóan a lehető leghamarabb és legkésőbb 2021 végéig jogalkotási javaslatot nyújtson be;
29. hangsúlyozza, hogy a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseire vonatkozó uniós *sui generis* oltalmi rendszer bevezetésének arra kell irányulnia, hogy a fogyasztók

számára előnyöket biztosítson azáltal, hogy megkönnyíti a termékek eredetiségére utaló jelzések felismerését, pozitív gazdasági hatást gyakoroljon a mikrovállalkozásokra és a kkv-kra a versenyképesség ösztönzése révén, és általános hatást gyakoroljon a foglalkoztatásra, a fejlesztésre és a turizmusra a vidéki és kevésbé fejlett területeken, ami segítheti az EU Covid19-válság utáni helyreállítását; úgy véli, hogy a nem mezőgazdasági földrajzi jelzések ilyen *sui generis* oltalma az uniós kereskedelmi megállapodások révén megkönnyítené a harmadik országok piacaihoz való hozzáférést is; úgy véli azonban, hogy a rendszernek rendelkeznie kell a szükséges biztosítékokról, beleértve a hatékony és átlátható alkalmazást és a jogorvoslati mechanizmusokat;

30. tudomásul veszi, hogy a jelenlegi uniós védjegyoltalom nem teszi lehetővé a termelők számára, hogy tanúsítsák a minőség és a földrajzi eredet közötti kapcsolatot, és hogy egyes tagállamok már létrehoztak nemzeti *sui generis* oltalmi rendszereket a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzései tekintetében, mivel nincs harmonizált oltalmi rendszer, ami a piac széttagoltságához és jogbizonytalansághoz vezet, és a termelők számára hátrányos következményekkel is jár; úgy véli, hogy az uniós szintű harmonizált védelem megteremtené a szükséges jogbiztonságot valamennyi szereplő számára, valamint garantálná a nagyüzemben gyártott és a kézműves termékekre vonatkozó szellemi tulajdon-jogok megsértésének megelőzését annak érdekében, hogy az EU jobban meg tudja védeni érdekeit nemzetközi szinten;
31. javasolja, hogy az Európai Unió egész területén egységes vizsgálat és oltalom biztosítása érdekében az EUIPO-t bízzák meg a nem mezőgazdasági földrajzi jelzések nyilvántartásának létrehozásával;

A formatervezési minták oltalmáról szóló uniós jogszabály felülvizsgálata

32. hangsúlyozza, hogy a jelenlegi uniós szintű formatervezésiminta-oltalmi rendszert 20 évvel ezelőtt hozták létre, és azt felül kell vizsgálni; üdvözli ezért a Bizottság azon szándékát, hogy korszerűsítse a formatervezési minták oltalmára vonatkozó uniós jogszabályokat annak érdekében, hogy jobban támogassa a digitális, fenntartható és zöld gazdaságra való átállást; felhívja a Bizottságot, hogy egyrészt frissítse a nyilvántartásba vételi eljárást annak érdekében, hogy lehetővé tegye az új formatervezési formák, például a grafikus felhasználói felületek, a virtuális és animációs minták, betűk és ikonok, valamint az új fejlesztések és technológiák nyomán megjelenő formatervezési elemek könnyű és kevésbé megterhelő védelmét, másrészt pedig a tagállamokban a kérelmezési és érvénytelenítési eljárások további harmonizálását;
33. megjegyzi, hogy az összetett termékek javításához használt alkatrészek formatervezésiminta-oltalma csak részben van harmonizálva; rámutat, hogy egyes tagállamok már „tartalék alkatrészekre vonatkozó kivételt” vagy „javítási záradékot” vezettek be jogszabályaikba, ami lehetővé teszi az összetett termékek alkatrészeinek szellemi tulajdon-jogok megsértése nélküli gyártását és értékesítését; megjegyzi, hogy ez a belső piacon széttagoltsághoz és jogbizonytalansághoz vezet; ezért kéri a Bizottságot, hogy jövőbeli javaslatába foglaljon bele egy „javítási záradékot”, amely hozzájárul a fenntarthatóbb és környezetbarátabb gazdaságra való átállás támogatásához és a verseny torzulásának elkerüléséhez;
34. úgy véli, hogy a formatervezési minták oltalmára vonatkozó uniós rendszert össze kell

hangolni az uniós védjegyrendszerrel annak érdekében, hogy a formatervezési minták jogosultjai megakadályozhassák, hogy a formatervezési mintákat sértő áruk belépjenek az EU vámterületére, mivel a védjegyekhez kapcsolódó jogok érvényesíthetők az EU-n keresztül áthaladó jogsértő árukkal szemben, míg a formatervezési mintákhoz kapcsolódó jogok nem; kéri a Bizottságot, hogy a formatervezési mintákról szóló jogszabályok felülvizsgálata során orvosolja ezt a hiányosságot, és tegye lehetővé a márkatulajdonosok számára, hogy megállítsák az Unión áthaladó hamisított formatervezési mintákat;

35. meggyőződése, hogy a formatervezési minták oltalmát egységes módon kell biztosítani az egységes piacon, és javasolja, hogy a Bizottság fontolja meg a formatervezési mintákról szóló irányelv és a közösségi formatervezési mintákról szóló rendelet összehangolását a nagyobb jogbiztonság megteremtése érdekében;

A szellemi tulajdon-jogok megsértése elleni küzdelem

36. rámutat, hogy a hamisított áruk, például a Covid19-világjárvánnyal kapcsolatban a hamis gyógyszerek és a hamisított egyéni védőeszközök és maszkok súlyos fenyegetést jelentenek az uniós polgárok egészségére és biztonságára, és súlyos népegészségügyi károkat okozhatnak; úgy véli, hogy míg a piacfelügyeleti tevékenységek célja az általános közérdek védelme, a termékhamisítás a szellemi tulajdon-jogok védelmével áll kapcsolatban, ezért szoros kapcsolat áll fenn a hamisított termékek és a fogyasztók egészségét és biztonságát fenyegető kockázatok között;
37. kiemeli, hogy 2016-ban az uniós import akár 6,8%-a, azaz 121 milliárd euró értékű áru hamis volt, és hogy azok egységes piacon való értékesítése 50 milliárd euró értékű közvetlen bevételkiesést okozott, és mintegy 416 000 munkahely megszűnéséhez járult hozzá közvetlenül a 2013–2017 közötti időszakban¹⁹; rámutat, hogy a szellemi tulajdon-jogok megsértése alacsony kockázattal jár mind a felderítés valószínűsége, mind észlelése esetén a szankciók tekintetében; sürgeti a tagállamokat, hogy a Bizottsággal, a vámhatóságokkal, a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynökségével (Europol), az Interpollal és a bűnüldöző hatóságokkal együtt hangolják össze stratégiáikat, és dolgozzanak ki hatékony és visszatartó erejű szankciókat, elsősorban a nagyközönség számára elérhető veszélyes termékek mennyiségének korlátozása, valamint a hamisítás és a kalózkodás elleni küzdelem érdekében, különösen, ha azok a szervezett bűnözéshez kapcsolódnak;
38. sajnálja, hogy az internetet jelentős mértékben használják hamisított termékek terjesztésére, jogsértő tartalmak közzétételére és szellemi tulajdon-jogokat sértő szolgáltatások nyújtására, ami jelentős negatív hatást gyakorol az uniós feldolgozóiparra, valamint a kreatív, a kulturális és a sportágazatra; üdvözli a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló bizottsági javaslatot; kiemeli, hogy az „ismerd az ügyfeledet” üzleti elv és a megbízható bejelentők rendszere nagyban hozzájárulna a hamisítás elleni küzdelemhez, és hogy a mesterséges intelligencia és a blokklánc-technológia fontos szerepet játszhat az online elérhető hamisított termékek és a kalózkodás felderítésében, valamint a szellemi tulajdon-jogok jobb érvényesítésében a teljes ellátási láncon belül; ezért támogatja az új technológiáknak a szellemi tulajdon-jogok megsértése elleni küzdelemben való alkalmazását, és üdvözli a szellemi tulajdoni

¹⁹ EUIPO, 2020 Status Report on IPR infringement: éves átlagos adatok, 2013–2017.

jogsértések európai megfigyelőközpontja (EUIPO Observatory) által e téren készített tényalapú kiadványokat;

39. elismeri, hogy a blokklánc-technológiákban nagy lehetőségek rejlenek a szellemi tulajdon-jogok bejegyzése és védelme tekintetében; hangsúlyozza, hogy a blokklánc-rendszerek segíthetnek biztosítani az ellátási láncban a nyomonkövethetőséget, a biztonság garantálását és a hamisítás veszélyeivel szembeni fellépést az ellátási lánc minden szintjén; a szellemi tulajdon-jogok bejegyzése tekintetében megjegyzi, hogy a szellemi tulajdonnal foglalkozó hivataloknak műszaki szabványokat kell elfogadniuk blokklánc-megoldásaikra az interoperabilitás lehetővé tétele érdekében; hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdon-jogok bejegyzésére irányuló nyilvántartásba vételi eljáráshoz használt mesterséges intelligencia és kapcsolódó technológiák nem helyettesíthetik az eseti alapon végzett emberi felülvizsgálatot a döntések minőségének és méltányosságának biztosítása érdekében;
40. rámutat a szellemi tulajdonra érintő bűncselekmények és a komoly szervezett nemzetközi bűnözés közötti kapcsolatra; ezért üdvözli a Tanács azon határozatát, hogy az Európai Multidiszciplináris Platform a Bűnügyi Fenyegtettség Ellen (EMPACT) keretében a következő 2022–2025-ös ciklusra ismét felvette a szellemi tulajdonjog-sértéseket az uniós bűnüldözési prioritások listájára, és kéri a Tanácsot, hogy ezeket továbbra is szerepeltesse ezen a listán, valamint erősítse meg a nemzeti hatóságok, az EUIPO, az Europol, az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) és az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) közötti, határokon átnyúló együttműködést;
41. üdvözli, hogy a Bizottság ki akar dolgozni egy uniós eszköztárat a hamisítás elleni küzdelemhez, hogy a szerepek és felelőségek további pontosítása révén javítsa a jogtulajdonosok, a hatóságok, a nemzeti és uniós bűnüldöző szervek és a közvetítők közötti együttműködést a kulcsszereplők közötti hatékony információ- és adatcsere elősegítése, az új eszközök használatának előmozdítása és a hamisítás elleni küzdelem támogatása érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy tegyen konkrét lépéseket a szellemi tulajdon-jogok szándékos megsértésének nyomon követésére, beleértve azokat az eseteket is, amikor a jogsértést rosszhiszeműen, kereskedelmi stratégiaként használják fel, és a hamisított termékek behozatala elleni küzdelem részeként ösztönözze a szigorúbb ellenőrzést és a vámhatóságok közötti fokozottabb, határokon átnyúló együttműködést; felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg egy hasonló uniós eszköztár létrehozását a szellemi tulajdon-jogok egyéb megsértései elleni küzdelem érdekében;
42. hangsúlyozza, hogy az iskolákban a szellemi tulajdonról, a hamisításról és a kalózkodásról szóló hosszú távú oktatásra is szükség lenne, hogy megváltozzon a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokat sértő áruk és szolgáltatások fogyasztására való hajlandóság; felhívja ezért a tagállamokat, hogy működjenek együtt az EUIPO-val annak érdekében, hogy figyelemfelkeltő kampányokat indítsanak, többek között a 3D nyomtatás területén; emlékeztet, hogy a 3D nyomtatási technológia konkrét jogi aggályokat vethet fel a szellemi tulajdonjogok valamennyi területén, például a szerzői jogok, a szabadalmak, a formatervezési minták, a háromdimenziós védjegyek és a földrajzi árujelzők tekintetében;
43. felhívja a Bizottságot, hogy továbbra is védje a szellemi tulajdon-jogokat, és mozdítsa

elő azok érvényesítését a nem uniós országokban, többek között a kapacitásépítés és az olyan célzott uniós technikai együttműködési programok finanszírozásának növelésével, mint a Kínával, Délkelet-Ázsiával és Latin-Amerikával a szellemi tulajdonnal kapcsolatosan folytatott három kulcsfontosságú együttműködési program, valamint a szellemi tulajdon jobb előállításának és kezelésének előmozdítására irányuló, Afrikával való közös partnerség, továbbá a helyi mezőgazdasági fejlődést javító szellemi tulajdon-rendszerek támogatása révén; ezzel összefüggésben arra ösztönzi a Bizottságot, hogy az EU tapasztalatai alapján segítse a politikai döntéshozókat és a végrehajtó hatóságokat, és biztosítsa számukra a szellemi tulajdon-jogok megsértésének kezeléséhez szükséges képességük javítására vonatkozó tudást és iránymutatásokat, mozdítson elő olyan megvalósítható megoldásokat, amelyek jelentősen csökkenthetik költségeket és egyszerűsíthetik a szellemi tulajdon-jogok megszerzésére, fenntartására és védelmének érvényesítésére irányuló eljárásokat, továbbá tájékoztassa a jogosultakat a jogsértések változó jellegéről és a hamisított termékek forgalmazásáról;

A szellemi tulajdonnal kapcsolatos szakpolitikai döntéshozatal előtt álló új kihívások

44. hangsúlyozza, hogy fontos a mesterséges intelligencián alapuló technológiákhoz kapcsolódó szellemi tulajdon védelme, és azzal megfelelően foglalkozni kell, továbbá hogy bár a számítógépes találmányok szabadalmi oltalmára vonatkozó jelenlegi szabályok a mesterséges intelligenciával kapcsolatos technológiákra is kiterjedhetnek, egyértelmű kritériumokra van szükség a mesterséges intelligencián alapuló technológiák segítségével létrehozott találmányok oltalmához; ezért kéri a Bizottságot, hogy az ESZH-val és az EUIPO-val együttműködésben biztosítsa az ezzel kapcsolatos jogbiztonságot, valamint nemzetközi szinten a WIPO keretében szorosan kövesse nyomon ezt a kérdést;
45. ösztönzi a tagállamokat, hogy haladéktalanul és a társjogalkotók által elért megállapodást tükrözve ültessék át a szerzői jogi irányelv rendelkezéseit az irányelv által biztosított védelem javítása, valamint olyan kivételek engedélyezése érdekében, mint az online oktatáshoz és a digitalizált kulturális örökséghez való hozzáférés; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon a kivásárlási szerződéseket az alkotók szerzőkénti vagy szerzői jogokon alapuló tisztességes díjazásának biztosítása érdekében; hangsúlyozza, hogy a szerzősre és a szerzői jogra vonatkozó szabályok harmonizációjának hiánya a mesterséges intelligenciával támogatott művekre vonatkozó eltérő nemzeti megoldásokhoz vezethet;
46. hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdon-jogok Európán belüli magas szintű harmonizációja ellenére még mindig hiányzik e jogok hatékony, határokon átnyúló érvényesítése az EU-ban;
47. üdvözli a Bizottság bejelentését, miszerint felülvizsgálja az adatbázisokról szóló irányelvet annak érdekében, hogy megkönnyítse az adatokhoz való hozzáférést és azok felhasználását, miközben védi a jogos érdekeket; rámutat, hogy továbbra is szükségtelen akadályok gátolják a kutatást, és hogy további szilárd adattereket kell kialakítani annak érdekében, hogy a kutatók – többek között kivételes időkorlátok mellett – tudományos megoldásokat találhassanak; kiemeli e tekintetben a kizárólagos jogok korlátozásának és kivételeinek szerepét;

48. sajnálja, hogy a Bizottság 2016-os, az európai szabadalomérvényesítő szervezetekről szóló tanulmánya²⁰ nem adott egyértelmű választ arra a kérdésre, hogy egyes szabadalomérvényesítő szervezetek üzleti modelljei – amelyek abból állnak, hogy harmadik felektől szabadalmakat szereznek, és úgy igyekeznek bevételhez jutni, hogy a peres eljárásokkal kapcsolatos aszimmetriákkal visszaélve érvényesítik a szabadalmakat a feltételezett jogsértőkkel szemben – visszaélnék-e a meglévő jogszabályokon belüli joghézagokkal, és ennél fogva megoldásra váró problémát jelentenek-e; ösztönzi a Bizottságot, hogy továbbra is kövesse nyomon ezt a kérdést, és készítsen róla alapos tanulmányt;
49. üdvözli a tagállamok annak biztosítására irányuló erőfeszítéseit, hogy a bíróságok a jogsértés megszüntetésére irányuló ügyek kezelése során figyelembe vegyék az arányosság elvét;
50. megjegyzi, hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme kulcsfontosságú az innovatív termékek és eljárások – köztük az új gyógyszerek – kutatásának és gyártásának ösztönzéséhez, de meggyőződése, hogy a globális egészségügyi vészhelyzetek elleni küzdelem érdekében fontos egyes gyógyászati termékek hozzáférhetőségének kezelése, a szabadalmak önkéntes összevonásának engedélyezése életmentő beavatkozások lehetővé tétele érdekében, a kötelező engedélyezés és a WTO TRIPS-megállapodásában meghatározott rugalmasság; ezért kéri a Bizottságot, hogy elemezze és vizsgálja meg, milyen lehetőségek lehetnek az EU-ban a kényszerengedélyezés hatékonyságának és jobb koordinációjának biztosítására, figyelembe véve a kényszerengedélyezés uniós alkalmazásának eseteit, alkalmazásának okait, odaitélésének feltételeit, gazdasági következményeit, valamint azt, hogy elérte-e a kívánt hatást;
51. hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos az oltóanyagok igazságosabb elosztása az egész világon a Covid19 és mutációi terjedésének hatékony megakadályozásához, és hogy támogatni kell a Covid19 elleni oltóanyagokhoz való globális hozzáférést; megjegyzi, hogy a megfizethető oltóanyagokhoz való hozzáférés hiánya továbbra is komoly kihívást jelent a fejlődő országokban; ezért támogatja a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a meglévő exporttilalmak feloldására és a vakcinaadományozás fokozására ösztönözzék a nem uniós országokat; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Covid19-hez kapcsolódó megfizethető orvosi termékekhez való globális hozzáférés javítása érdekében fokozzák a technológiatranszfer és a szellemi tulajdonjogok önkéntes engedélyezésének támogatására irányuló erőfeszítéseiket, továbbá oldják meg a globális termelési és elosztási problémákat, hogy kezelni lehessen a világ népessége endémiás vagy pandémiás fertőző betegségeit;
52. üdvözli, hogy a legkevésbé fejlett országok 2033. január 1-jéig mentességet élveznek a TRIPS gyógyszerekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtása alól; sürgeti ezért a Bizottságot, hogy a WTO-val együttműködve tartsa be ígéretét, miszerint aktív és konstruktív, szövegen alapuló tárgyalásokba kezd a WTO-ban a fejlődő országokbeli vakcinagyártási kapacitások növelésének ösztönzése és támogatása, válságok idején a szellemi tulajdonjogok önkéntes és gyors összevonásának, valamint önkéntes

²⁰ Az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja, *Európai szabadalomérvényesítő szervezetek: az IKT-piacokon zajló innovációra és tudástranszferre gyakorolt hatásai*, 2016.

engedélyezési megállapodások megkötésének ösztönzése, továbbá az önkéntes engedélyezés előtt álló akadályokról és azok leküzdésének módjáról szóló párbeszéd elindítása érdekében;

53. javasolja, hogy az uniós szellemitulajdon-politikával kapcsolatos holisztikus és összehangolt megközelítés biztosítása, valamint a szellemi tulajdonnal foglalkozó különböző nemzeti hatóságok, a Bizottság főigazgatóságai és a szellemitulajdon-jogokért felelős más szervek, például az ESZH, az EUIPO, a WIPO és más érintett szereplők közötti együttműködés megerősítése érdekében európai szinten jelöljenek ki egy szellemi tulajdonnal foglalkozó koordinátort; a szellemi tulajdonnal foglalkozó koordinátor tovább támogatná a szellemitulajdon-jogok megsértése elleni küzdelmet a legmagasabb politikai szinten, és szükség esetén a szellemi tulajdonhoz fűződő jogokkal kapcsolatos egyéb feladatokat is vállalhatna;
54. támogatja azt az elképzelést, hogy a kutatási és innovációs közösségben elő kell mozdítani a szellemi tulajdon jobb kezelését annak érdekében, hogy a kiváló európai kutatások az uniós polgárok és vállalkozások számára előnyös innovációkban materializálódjanak; ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy az államilag finanszírozott szellemi tulajdont méltányos és hatékony módon kell felhasználni, és hogy az uniós forrásokkal elért eredményeket az EU gazdaságának mindenki hasznára való fejlődésére kell felhasználni;
55. emlékeztet, hogy az uniós kereskedelmi tevékenységek zöme szellemitulajdon-intenzív iparágakban történik, és hogy a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme és érvényesítése alapvető fontosságú a harmadik országokban is; üdvözli a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy a jövőbeli szabadkereskedelmi megállapodások megkötése során törekedni fog a szellemi tulajdont védő szilárd rendelkezések beépítésére; kéri a Bizottságot, hogy szólítson fel a szellemi tulajdonjogok érvényesítésére a Kereskedelmi Világszervezetben (WTO) és a Szellemi Tulajdon Világszervezetében (WIPO);
56. emlékeztet, hogy a fejlődő országok egyik legnagyobb kihívása az, hogy a gazdaság diverzifikációja révén feljebb jussanak a globális értékláncban, amihez méltányos és fejlődésbarát globális kereskedelmi szabályokra van szükség;
57. ösztönzi a fejlődő országokat, hogy erősítsék a regionális értékláncokat és a régióon belüli kereskedelmet és beruházásokat az egészségügyben és az egészségüghöz kapcsolódó területeken, különösen az orvosi kutatás és fejlesztés terén tett közös K+F erőfeszítések és az erőforrások regionális összevonása révén; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Global Trade Alert szerint 2020. elejétől március 21-ig 54 kormány vezetett be exportkorlátozást kulcsfontosságú orvosi felszerelésekre; hangsúlyozza, hogy a regionális kereskedelmi megállapodásokat arra kellene használni, hogy globális és regionális hiány esetén ne kerüljön sor a termékek kivitelének – a jelenlegi pandémiás válsághelyzet során alkalmazott – tilalmára;

o

o o

58. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A jelenlegi tudásalapú gazdaságban egyre fontosabbá válnak az olyan immateriális javak, mint a védjegyek, a formatervezési minták, a szabadalmak és az adatok. A szellemi tulajdonjogokat intenzíven használó iparágak évente az EU bruttó hazai termékének 45%-át adják, és mintegy 63 millió munkahelyet biztosítanak. Azok a vállalatok, amelyek legalább egy szabadalommal, bejegyzett formatervezési mintával vagy védjeggyel rendelkeznek, munkavállalónként átlagosan 20%-kal több bevételt termelnek, mint az ilyen jogokkal nem rendelkező vállalkozások. Ezenkívül a szellemi tulajdonjogokkal rendelkező cégek átlagosan 19%-kal magasabb béreket és fizetéseket fizetnek.

A technológiai környezetet és ökoszisztémákat olyan fejlesztések alakítják, mint a dolgok internete, az Ipar 4.0, a hálózatba kapcsolt járművek és az éghajlatváltozást mérséklő technológiák. Az ezen ágazatokban létrejött találmányok hozzájárulnak ahhoz, hogy az EU fenntarthatóbbá és digitálisabbá váljon. Az innovációs képesség elősegíti, hogy Európa kilábaljon a Covid19-világjárvány hatásaiból. Az előadó ezért hangsúlyozza, hogy támogatni kell a feltalálókat és a vállalatokat az új technológiák piaci bevezetésében, biztosítva ugyanakkor, hogy kellő időben nagy értékű oltalmi jogokat szerezzenek, és rendelkezzenek az említett jogok hatékony hasznosításához szükséges ismeretekkel és eszközökkel. Ehhez a szellemi tulajdon védelmére – egy következetes, átfogó stratégia formájában – erős, hatékony, átlátható és kiegyensúlyozott rendszerre van szükség, amely biztosítja mind az oltalmat, mind az innovációkhoz való tisztességes hozzáférést, emellett pedig a joghézagok megszüntetésére, illetve a technológiai fejlődés és innováció miatt szükségessé vált kiigazításokra is kiterjed.

Az előadó ezért üdvözli az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatását célzó, szellemi tulajdonra vonatkozó, 2020. november 25-i cselekvési tervet, amelyben a Bizottság az uniós innovációs lehetőségek jobb kiaknázása érdekében ilyen átfogó stratégiát irányoz elő.

Osztja a Bizottság, az EUIPO és az ESZH véleményét, miszerint különösen a kkv-k még mindig alig használják ki ezen innovációs lehetőségeket, holott éppen a kisebb vállalatok azok, amelyek a leginkább profitálhatnak a szellemi tulajdonjogok birtoklásából. Ennek okai elsősorban a megfelelő tanácsadással kapcsolatos költségekben, illetve emellett a nyelvi kihívásokban vagy egyszerűen az információhiányban keresendők. Az előadó üdvözli a Bizottság, az EUIPO és az ESZH arra irányuló erőfeszítéseit, hogy kezeljék a kkv-k előtt álló, ezzel kapcsolatos kihívásokat. Ezek az erőfeszítések a szellemi tulajdonnal kapcsolatos utalványok formájában nyújtott pénzügyi támogatástól kezdve a szellemi tulajdonra vonatkozó előzetes diagnosztikai szolgáltatásokig és/vagy a védjegy vagy formatervezési minta gyorsított eljárás keretében történő lajstromozására irányuló bejelentéshez nyújtott segítségig terjednek. Az előadó véleménye szerint ezt egyablakos eljárással, valamint a szellemi tulajdon bejelentés utáni kezelésével kell kiegészíteni. Az eddig erőfeszítések fenntartása mellett feltétlenül szükség van továbbiakra.

Ami a szabadalmakat illeti, a legjobb egyablakos ügyintézési lehetőséget jelenleg és a jövőben is az egységes szabadalom jelenti, az Egységes Szabadalmi Bírósággal egyetemben. Az egységes bejelentés és az egész Európában érvényes egységes szabadalom megszerzése rendkívül leegyszerűsítene az egyes tagállamokban jelenleg külön-külön benyújtandó

szabadalmi bejelentést és jelentősen csökkentené a kapcsolódó költségeket. Ezenkívül a megfelelő bíróság jóvoltából többé nem lenne szükség költséges párhuzamos keresetekre, és nőne a jogbiztonság. Az előadó úgy véli, hogy minden érintett tagállamnak fokozott erőfeszítéseket kellene tennie az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás ratifikálása érdekében, hogy az egységes szabadalmi csomag végre hatályba léphessen. Ezenfelül azt szeretné, ha az összes uniós tagállam csatlakozna az egységes szabadalom létrehozására irányuló megerősített együttműködéshez, hogy Európa-szerte csökkenteni lehessen a bürokráciát és a költségeket, valamint nagyobb jogbiztonságot lehessen teremteni.

A szabadalmakról folytatott szakpolitikai vita során két további kihívás merül fel.

Az első kihívás a kiegészítő oltalmi tanúsítványokhoz kapcsolódik. Ezek a gyógyszereket és a növényvédő szereket felölelő alapszabadalmak kiterjesztését jelentik. E tekintetben többek között azt is meg kell vizsgálni, hogy mi történik a kiegészítő oltalmi tanúsítványokkal abban az esetben, ha az alapszabadalom egységes szabadalom. Az előadó úgy véli, hogy a kiegészítő oltalmi tanúsítványok esetében egységes szabadalmi jogcímre van szükség; ráadásul még az egységes szabadalom hatálybalépése előtt lehetővé kellene tenni a kiegészítő oltalmi tanúsítványok európai szintű vizsgálatát, hogy kezelni lehessen az egyes tagállamokon belüli összehangolatlan végrehajtást és az ezzel járó jogbizonytalanságot. Majd ezt az érdemi vizsgálatot kiegészíthetné egy nemzeti szintű hivatalos vizsgálat.

A második kihívás a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakhoz kapcsolódik. Az, hogy egy szabadalmi szabvány valóban nélkülözhetetlen-e, nem képezi vizsgálat tárgyát, ez pusztán a szabadalmas saját nyilatkozatán alapul. Sok ilyen nélkülözhetetlennek nyilvánított szabadalom valójában nem is az, és ez nemcsak a hatékonyság csökkenésével jár, hanem – többek között az esetleges hasznosító számára – jogbizonytalansághoz is vezet. E jogbizonytalanság kezelése érdekében az előadó szükségesnek tartja annak bevezetését, hogy egy semleges és szakmailag alkalmas testület nélkülözhetlenségi értékelést végezzen. Az ESZH természetesen alkalmas lenne erre, de az előadó szerint ezt a Bizottság által végzett hatásvizsgálat keretében kellene mérlegelni. Támogatja, hogy a Bizottság a jövő évre előirányozta a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalmakról szóló javaslat kidolgozását, és úgy véli, hogy ez megfelelő keretként szolgál a nélkülözhetlenségi értékelés megítéléséhez.

Ráadásul a FRAND feltételek a gyakorlatban némi problémát okoznak. A vállalatoknak jóhíszeműen kell tárgyalóasztalhoz ülniük, és lehetővé kell tenniük a licencügylet késedelem nélküli folytatását, ha a FRAND-nak megfelelő ajánlatot tettek.

Az azonban, hogy az ajánlat valóban tisztességes és észszerű-e, illetve tiszteletben tartja-e megkülönböztetésmentesség elvét, különféle bírósági eljárások tárgyát képezi. Még ha vannak is olyan, e tárgyban hozott határozatok, amelyek e homályos jogi fogalmak értelmezésére vállalkoznak, fontos lenne pontosabban meghatározni a probléma mértékét. Ennek érdekében az előadó azt javasolja, hogy a Bizottság vizsgálja meg közelebbről az iparági fejleményeket; és ezek alapján lehet döntést hozni, ami – tekintettel arra, hogy az eljárás bizalmas jellegű – nem lesz könnyű.

Az előadó emellett támogatja a Bizottság arra irányuló tervét, hogy uniós szintű oltalmi rendszert vezessen be a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzései tekintetében, annál is inkább, mivel nemzetközi szinten már létezik ilyen rendszer. A regionális termékek, például a

kézműves termékek védelme a helyi termelők regionális termelési sajátosságaival vagy egyéb know-how-jával együtt valódi hozzáadott értéket jelenthet a regionális fejlődés, az európai kulturális örökség és a kkv-k szempontjából. Mivel egyes tagállamok már rendelkeznek a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek oltalmáról, más tagállamok viszont nem, ez a piac széttagoltságához vezet, ami jogbizonytalanságot von maga után. Ezt a kihívást egységes, uniós szintű szabályozással lehet kezelni.

Ami a formatervezési minták oltalmát illeti, a digitális fejlődés figyelembevétele érdekében aktualizálni kell a meglévő eszközöket. E tekintetben az előadó azt szeretné, ha felszámolnák a pótalkatrészekkel kapcsolatos joghézagokat, mivel egyes tagállamokban ezekre nem vonatkozik a formatervezési minták oltalma, más tagállamokban viszont igen. Ezenkívül az Unión áthaladó árukra vonatkozó jogok érvényesítése tekintetében a formatervezési minták oltalmának érvényesíthetőségét össze kell hangolni a védjegyoltalommal.

Ami a hamisítást és a kalózkodást illeti, az előadó úgy véli, hogy a felderítés és a szankcionálás hatékonyabbá tétele érdekében meg kell erősíteni a nemzeti büntetőhatóságok és az EUIPO, az Europol, az Eurojust, illetve az OLAF közötti együttműködést. A hamisítás vagy kalózkodás elterjedése mögött gyakran a szervezett bűnözés áll, tehát nem jelentéktelen bűncselekményekről van szó. Emellett a mesterséges intelligenciához és a blokklánchoz hasonló technológiákat sokkal többször is igénybe lehetne venni a hamisítás és a kalózkodás hatékonyabb felderítéséhez.

Ami a szellemi tulajdonnal kapcsolatos politika egyéb kihívásait illeti, az előadó úgy véli, hogy a kényszerengedélyek alkalmazását közelebbről is meg kellene vizsgálni. A Bizottságnak meg kell vizsgálnia, hogy a tagállamokban használtak-e már ilyen engedélyeket, és ha igen, milyen feltételek mellett, illetve sikerült-e elérni a kívánt hatást. Ezek az eredmények fontosak lehetnek a világhátrányok kezelésével kapcsolatos vitában.

A Bizottság cselekvési terve számos kérdést ölel fel, de e jelentés tervezetét illetően meghatározott alapelemek miatt az előadó nem tudott mindegyik kérdéssel foglalkozni, ezért jelentéstervezetében csak a jogszabályok küszöbön álló felülvizsgálatának, illetve a Bizottság tervezett kezdeményezéseinek megemlítésére szorítkozott.

MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK ÉS SZEMÉLYEK FELSOROLÁSA, AMELYEKTŐL VAGY AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT

A következő felsorolás tisztán önkéntes alapon, az előadó kizárólagos felelősségére készült. Az előadó a következő szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentéstervezet elkészítése során:

Szervezetek/személyek
ACT the App Association
IP Europe
INTA Nemzetközi Védjegyszervezet
Markenverband
Security Robotic Development and Solution GmbH
IP2Innovate Europe
Bosch
EUIPO
Bizottsági Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság (GROW) C4/Egységes gazdaság
Németország Állandó Képviselete
Apple
Continental
BASF
Fair Standard Alliance (FSA)
Európai Szabadalmi Hivatal (EPO);
European Campaign for the Freedom of the Automotive Parts and Repair Market (ECAR)
Európai Rákellenes Liga (ECL)
Európai Kereskedelmi Televíziók Szövetsége (ACT)

15.7.2021

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervről az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében
(2021/2007(INI))

A vélemény előadója: Patrizia Toia

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

1. üdvözli az EU helyreállítását és rezilienciáját támogató, a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervről szóló közleményt, sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy a nemzetközi együttműködésre és a fejlődő országoknak nyújtott támogatásra való összpontosítás nem megfelelő; e tekintetben felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a szellemi tulajdon területén, és vállaljon vezető szerepet a nemzetközi erőfeszítésekben az alacsony és közepes jövedelmű országok fenntartható fejlődésének felgyorsítása és megkönnyítése érdekében;
2. kiemeli, hogy bár az UNCTAD szerint a fejlett országok jelentős mértékben mozgósíthatják monetáris és költségvetési forrásaitak gazdaságuk támogatása érdekében (a becslések szerint ez GDP-jük 20–25%-a), a legszegényebb országok mindössze 1%-ot mozgósítottak a világjárvány okozta válság által okozott társadalmi-gazdasági károk enyhítésére²¹; hangsúlyozza, hogy a diverzifikált gazdaság a jövőbeli sokkhatásokkal szembeni reziliencia előfeltétele; hangsúlyozza, hogy a fejlődő országok ipari korszerűsítésének fő akadályai a gyártási kapacitás olyan korlátai, mint például a technológiához való hozzáférés;
3. felhívja a Bizottságot, hogy többek között a célzott uniós technikai együttműködési programok és a kapacitásépítés – például a Kínával, Délkelet-Ázsiával és Latin-Amerikával folyamatban lévő, a szellemi tulajdonnal kapcsolatos kulcsfontosságú együttműködési programok – finanszírozásának növelése révén továbbra is erősítse a szellemi tulajdonjogok védelmét és érvényesítését a nem uniós országokban; ezzel összefüggésben arra ösztönzi a Bizottságot, hogy az EU tapasztalatai alapján segítse a politikai döntéshozókat és a végrehajtó hatóságokat, és biztosítsa számukra a szellemi tulajdon-jogok megsértése elleni küzdelemre irányuló kapacitás javítására vonatkozó tudást és iránymutatásokat, és mozdítson elő olyan megvalósítható

²¹ „Reforming the International Trading System for Recovery, Resilience and Inclusive Development”, UNCTAD kutatási dokumentum (65. sz.), 2021. április, 3. o.

megoldásokat, amelyek jelentősen csökkenthetik a szellemi tulajdon-jogok védelmének megszerzésére, fenntartására és érvényesítésére irányuló eljárásokat, továbbá tájékoztassa a jogosultakat a jogsértések változó helyzetéről és a hamisított termékek forgalmazásáról; különösen üdvözli a szellemi tulajdon jobb létrehozásának és kezelésének az afrikai kontinensen a jelenlegi négyéves afrikai együttműködési programra épülő közös partnerség (AfrIPI) részeként történő előmozdítására irányuló szándékot, amely az első ilyen jellegű program, amely jobb mikroklímát fog eredményezni a kkv-k számára, hozzájárul a versenyképesség és a rugalmasság növeléséhez, és hosszú távon fokozza a fejlődő országokban működő vállalatok rezilienciáját; sürgeti a Bizottságot, hogy törekedjen arra, hogy erősebb konszenzus alakuljon ki a szellemi tulajdonjogok védelmének a kreativitás növelésében, az alulról építkező kutatás támogatásában, valamint a társadalmi-gazdasági növekedés és fejlődés előmozdításában betöltött fontos szerepét illetően, amelynek révén az innovátorok és a befektetők ösztönözhetik a hazai innovációt és vonzhatják a fenntartható közvetlen külföldi tőkebefektetést, többek között a globális gazdasági tevékenységekben való részvételhez szükséges eszközök felkínálása és a helyi termékek kivitelének erősítése révén;

4. üdvözli a szellemi tulajdon hatékony használatának és végrehajtásának előmozdítására, a szellemi tulajdonjogok által védett eszközökhöz való hozzáférés és azok cseréjének megkönnyítésére, valamint a szellemi tulajdonjogok megsértése elleni küzdelemmel kapcsolatos intézkedésekre irányuló javaslatokat; rámutat azonban arra, hogy alapvető fontosságú, hogy ezek az intézkedések ne hozzanak létre új vagy túlzott kötelezettségeket a vállalkozók, különösen a kkv-k számára;
5. rámutat arra, hogy a kkv-knak képesnek kell lenniük arra, hogy teljes mértékben kihasználhassák technológiájuk és innovatív termékeik, eljárásaik vagy módszereik előnyeit; hangsúlyozza a szellemi tulajdon-jogok védelmének fontosságát, mivel a jogsértések a polgárok és a gyártók számára veszteséghez – például munkahelyek, értékesítés vagy adóbevételek elvesztéséhez – vezetnek, és súlyos károkat okozhatnak, és kockázatot jelenthetnek a fogyasztók egészségére és biztonságára nézve;
6. emlékeztet arra, hogy a fejlődő országok egyik legnagyobb kihívása az, hogy a gazdaság diverzifikációja révén feljebb jussanak a globális értékláncon, amihez méltányos és fejlődésbarát globális kereskedelmi szabályokra van szükség;
7. felhívja a Bizottságot, hogy lendítse fel a kutatást annak meghatározása érdekében, hogy a fejlődő országokban székhellyel rendelkező vállalatok szellemi tulajdonra vonatkozó stratégiái hogyan térnek el a fejlett országokban található cégektől, és hogy a fejlődő országok jogrendszerei hogyan kezelik a szellemi tulajdon védelmét; határozottan ösztönzi a Bizottságot és az uniós küldöttségeket, hogy segítsék a fejlődő országok gyártóit és szövetségeit, valamint helyi hatóságait a szellemi tulajdonban rejlő lehetőségek kiaknázásában és a helyi innovációk, földrajzi jelzések és hagyományos ismeretek gazdasági értékének kiaknázásában; e tekintetben ismételten felszólít arra, hogy tartsák tiszteletben az őslakos népek saját genetikai erőforrásaikhoz és a hozzájuk kapcsolódó hagyományos ismeretekhez fűződő jogainak nemzetközi védelme terén elért eredményeket; ösztönzi továbbá a vállalkozások képviselőivel és szövetségeikkel, valamint más érdekelt felekkel a rendelkezésre álló adatok és információk összegyűjtése és elemzése érdekében folytatott konzultációkat annak biztosítása érdekében, hogy az e

tekintetben hozott döntések a lehető legszélesebb körben és a legkedvezőbb módon figyelembe vegyék valamennyi érdekelt fél érdekeit; felhívja a Bizottságot, hogy fokozza arra irányuló erőfeszítéseit, hogy minősített tanácsadási szolgáltatásokat kínáljon azzal a céllal, hogy segítse az innovatív vállalkozásokat a kutatási és innovációs folyamat különböző szakaszaiban, valamint hogy nyújtson technikai segítséget és hívja fel a figyelmet az új technológiák — köztük a digitális eszközök — által a növekedés és a versenyképesség szempontjából kínált lehetőségek jelentőségére; tágabb értelemben felhívja az EU-t és tagállamait, hogy támogassák az olyan regionális projekteket, mint az afrikai kontinentális szabadkereskedelmi megállapodás, amelynek előnyben kell részesítenie a helyi vállalkozások termékeit, és ily módon támogatnia kell a regionális iparosítási folyamatokat;

8. felkéri a Bizottságot, hogy segítse a fejlődő országokat abban, hogy hatékony politikákat vezessenek be annak érdekében, hogy szigorúbb szankciókat és büntetéseket alkalmazzanak a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése esetén, különösen a hamisítás és a kalózáruk tekintetében;
9. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a szabványhoz nélkülözhetetlen szabadalom tulajdonosai kötelezettséget vállaljanak arra, hogy szabadalmaikat tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett engedélyeztetik a fejlődő országokban;
10. elismeri, hogy a szellemi tulajdonnal kapcsolatos rendszerek hozzájárulnak az új gyógyszerek kifejlesztéséhez, de hangsúlyozza, hogy ezeknek összhangban kell lenniük a nemzetközi emberi jogi és a nemzetközi közjogi jogszabályokkal és közegészségügyi követelményekkel; megjegyzi, hogy a szilárd szellemi tulajdon-jogok korlátozhatják a gyógyszerekhez való hozzáférést a fejlődő országokban amellet, hogy nem feltétlenül segítik elő a fejlődő országok igényeinek megfelelő gyógyszeripari innovációkat; ezért ösztönzi a Bizottságot, hogy kezdeményezzen szélesebb körű vitát a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) szintjén arról, hogy miként lehet a leghatékonyabban elkerülni az oltóanyagokhoz, gyógyszerekhez és más kritikus egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés akadályait, különösen súlyos egészségügyi válságok esetén; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy a generikus gyógyszerek gyártói – az innovatív gyógyszerek gyártóitól eltérően – általában regionálisabb jellegűek; különösen arra kéri az Európai Bizottságot, hogy mozdítson elő olyan szabályozási megoldásokat, amelyek előmozdítják a versenyt a generikus gyógyszerek gyártása terén, miközben fenntartják az egyensúlyt a generikus gyógyszerek és az innovatív gyógyszerek között; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák erőfeszítéseiket a fejlődő országokban visszatérő betegségek – például a malária vagy a Zika-láz – jövőbeli kitörését megakadályozó oltóanyagok kifejlesztésére irányuló minősített technikai segítségnyújtás és kutatási finanszírozás biztosítása érdekében;
11. üdvözli az ipari mintákra vonatkozó szabályok felülvizsgálatára és harmonizálására vonatkozó bejelentést, valamint a földrajzi jelzések oltalmának nem mezőgazdasági termékek tekintetében történő kidolgozása szükségességének elismerését; elismeri, hogy szükség van ilyen intézkedésekre, amelyek nagyon pozitív hatással lehetnek a vállalkozók versenyképességére;
12. hangsúlyozza, hogy az oltóanyagok igazságosabb elosztása az egész világon

elengedhetetlen a Covid19 és mutációi terjedésének hatékony megakadályozásához; emlékeztet arra, hogy bár az Egészségügyi Világszervezet (WHO) Covid19 elleni küzdelmet szolgáló eszközökhöz (ACT) való méltányos globális hozzáférésre irányuló akcelerator kezdeményezés oltóanyag-pillérét képező COVAX célja, hogy 2021 végéig kétmilliárd oltóanyag álljon rendelkezésre, nem lesz elég kielégíteni a legszegényebb országok oltási szükségleteit a nyájimmunitás eléréséhez, és nem képez megfelelő integrált globális megközelítést a gyártási kapacitások világszerte történő növelésére;

13. megjegyzi, hogy a megfizethető oltóanyagokhoz való hozzáférés hiánya továbbra is komoly kihívást jelent a fejlődő országokban; ezért úgy véli, hogy a Covid19-re adott uniós külső válaszlépésben prioritásként kell kezelni a helyi gyártási kapacitásokba való beruházásokat, az egészségügyi szakemberek képzését, valamint az oltóanyag tárolási és bevezetési kapacitásainak fejlesztését;
14. kiemeli, hogy a kényszerengedélyezés kizárólag a szellemi tulajdon-jogok egyik kategóriájára, nevezetesen a szabadalmakra alkalmazható, a szellemi tulajdon-jogok egyéb kategóriáira azonban már nem terjed ki a hatálya;
15. üdvözlözi, hogy a legkevésbé fejlett országok már élvezik a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás gyógyszerekre vonatkozó rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó, 2033. január 1-jéig szóló mentességet, és meggyőződése, hogy az oltóanyagok szellemi tulajdonjogi védelmének megszüntetésére irányuló javaslatok nem orvosolnák a jelenlegi oltóanyaghiányt; sürgeti ezért a Bizottságot, hogy a WTO-val együttműködve tartsa be ígéretét, miszerint aktív és konstruktív, szövegen alapuló tárgyalásokba kezd a WTO szintjén a vakcinagyártási kapacitások növelésének ösztönzése és támogatása, az önkéntes engedélyezési megállapodások ösztönzése, valamint az önkéntes engedélyezés előtt álló akadályokról és azok leküzdésének módjáról szóló párbeszéd elindítása érdekében;
16. határozottan támogatja a Covid19 elleni vakcinák hiányának kezelésére irányuló hatékony intézkedéseket, különösen a fejlődő országokban, és ezért támogatja a Bizottság és a tagállamok arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a meglévő exporttilalmak feloldására és a vakcinaadományozás fokozására ösztönözzék a nem uniós országokat; felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák tovább a világ népessége endémiás vagy pandémiás fertőző betegségeinek kezelésére szolgáló technológiatranszfer és a szellemi tulajdonjogok önkéntes engedélyezésének támogatására irányuló erőfeszítéseiket;
17. megjegyzi, hogy a meglévő kereteken belül hozott bármely döntésnek a globális termelési kapacitás hatékony növelésétől kell függenie, oly módon biztosítva a vakcinák igazságos és egyenletes elosztását, hogy felszámolják a vakcinák exportja előtt álló kereskedelmi akadályokat, ösztönzik az önkéntes engedélyezést és a vezető gyógyszeripari vállalatok tudásának megosztását;
18. felhívja a Bizottságot, hogy kezdjen tárgyalásokat a WTO-ban a TRIPS-megállapodás szerinti kényszerengedélyek alkalmazásának egyszerűsítése érdekében, és nyújtson nagyobb jogbiztonságot az ezt a rugalmasságot alkalmazó országok számára, különösen a fizetendő kártérítés tekintetében; felhívja a Bizottságot, hogy nyújtson technikai segítséget a fejlődő országoknak, hogy hatékonyan végre lehessen hajtani a jelenlegi

kényszerengedélyezési keretrendszert azokban az esetekben, amikor a TRIPS-megállapodás 31. cikkében előírt körülmények állnak fenn ezekben az országokban, és biztosítsa, hogy a tagállamok zökkenőmentesen végrehajtsák a közegészségügyi problémákkal küzdő országokba történő kivitelre szánt gyógyszeripari termékek előállításával kapcsolatos szabadalmak kényszerengedélyezéséről szóló 816/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet annak érdekében, hogy exportálják ezeket a termékeket, amennyiben a közegészségügyi válsággal küzdő, elégtelen gyártási kapacitással rendelkező fejlődő országok oltóanyag-kivitelre kérnek; e tekintetben üdvözlözi, hogy a Bizottság a tagállamokkal együtt megvizsgálja egy sürgősségi koordinációs mechanizmus létrehozásának lehetőségét, amely akkor lépne működésbe, amikor a tagállamok kényszerengedély kiadását fontolgatják;

19. kitart amellett, hogy támogatni kell a Covid19-vakcinákhoz való globális nyílt hozzáférést, hogy a technológiaátadás révén növelni lehessen a globális termelést; hangsúlyozza, hogy a Bizottság eddig kizárólag arra összpontosított, hogy a nyugati oltóanyaggyártókat a tisztán önkéntes alapon történő technológia- és engedélymegosztásra ösztönözze;
20. sürgeti a Bizottságot, hogy a globális vitákban továbbra is határozottan támogassa az innovációt és a szellemi tulajdonjogokat;
21. felszólítja a Bizottságot, hogy tartózkodjon attól, hogy a közepes és az alsó sávba tartozó közepes jövedelmű fejlődő országokkal kötött szabadkereskedelmi megállapodásokba kiterjedt szellemi tulajdon-védelmi fejezeteket – például TRIPS-plusz intézkedéseket – foglaljon, és vizsgálja felül a hatályos megállapodásokat annak biztosítása érdekében, hogy azok összhangban legyenek a TRIPS-megállapodásról és a közegészségügyről szóló dohai nyilatkozattal;
22. úgy véli, hogy az Uniónak sürgősen elő kell mozdítania a WTO szintjén a többoldalú megállapodások, többek között egy világjárványokról szóló szerződés megkötését – amint azt az Európai Tanács elnöke a közelmúltban javasolta – a 2021. novemberi tizenkettedik miniszteri konferencián és a WHO következő közgyűlésén elfogadásra kerülő „Egészségügyi és kereskedelmi kezdeményezés” részeként;
23. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a fejlődő országokat nemzeti szellemi tulajdon-védelmi jogszabályaik felülvizsgálatában, figyelembe véve a rendelkezésre álló rugalmassági lehetőségeket, különösen a legkevésbé fejlett országok átmeneti mentességeit és az ezekben az országokban általánosan nem használt mentességeket, például a kutatás mentesítését és a szabályozási felülvizsgálatra vonatkozó mentesítést;
24. ösztönzi a fejlődő országokat, hogy erősítsék a regionális értékláncokat és a régióon belüli kereskedelmet és beruházásokat az egészségügyben és az egészségügghöz kapcsolódó területeken, különösen az orvosi kutatás és fejlesztés terén tett közös K+F erőfeszítések és az erőforrások regionális összevonása révén; aggodalommal veszi tudomásul, hogy a Global Trade Alert szerint 2020. elejétől március 21-ig 54 kormány vezetett be exportkorlátozást a kulcsfontosságú orvosi felszerelésekre²²; hangsúlyozza, hogy a regionális kereskedelmi megállapodásokat arra kellene használni, hogy globális

²² „Reforming the International Trading System for Recovery, Resilience and Inclusive Development”, UNCTAD kutatási dokumentum (65. sz.), 2021. április, 20. o.

és regionális hiány esetén ne kerüljön sor a termékek kivételének – a jelenlegi pandémiás válsághelyzet során alkalmazott – tilalmára;

25. tudomásul veszi a Bizottságnak a közösségi növényfajta-oltalmi jogok (CPVR) értékelésére és felülvizsgálatára irányuló szándékát; emlékeztet az EU kötelezettségvállalására a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrend végrehajtására vonatkozóan, és arra a célkitűzésére, hogy senkit ne hagyjunk hátra; hangsúlyozza, hogy a kistermelők és a mezőgazdasági biodiverzitás kulcsfontosságúak a fenntartható fejlődési célok eléréséhez; ennek megfelelően hangsúlyozza, hogy az ENSZ Közgyűlésének 73. ülészakán elfogadott, a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló, 2018. decemberi nyilatkozat végrehajtása érdekében jogokon alapuló megközelítést kell támogatni;
26. kiemeli, hogy a kistermelőknek és a mezőgazdasági biodiverzitásnak kritikus szerepet töltenek be az egészséges, tápláló étrendben és a mezőgazdasági termelési rendszerek éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének biztosításában; emlékeztet továbbá arra, hogy a vetőmagok sokfélesége létfontosságú a mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének kiépítéséhez;
27. emlékeztet arra, hogy a becslések szerint egyes afrikai országokban a mezőgazdasági üzemben megtermelt vetőmagok teszik ki a mezőgazdasági termelők teljes vetőmagigényének több mint 80%-át; felhívja az Uniót azon szellemi tulajdonjogi rendszerek támogatására, amelyek előmozdítják a helyi viszonyokhoz alkalmazkodó vetőmagfajták kifejlesztését és a mezőgazdasági üzemben megtermelt vetőmagok alkalmazását, összhangban a növénygenetikai források élelmezési és mezőgazdasági felhasználásáról szóló nemzetközi egyezmény (ITPGRFA) rendelkezéseivel – amelyek védelem alá helyezik a mezőgazdasági termelők azon jogát, hogy az élelmezésbiztonság és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából megőrizzék a genetikai erőforrásokat –, valamint a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozat 19. cikkével, amely értelmében a gazdálkodóknak joguk van saját vetőmagjaik és hagyományos tudásuk megőrzésére, ellenőrzésére, védelmére és fejlesztésére.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	13.7.2021
A zárószavazás eredménye	+: 12 -: 4 0: 10
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, Dominique Bilde, Udo Bullmann, Antoni Comín i Oliveres, Ryszard Czarnecki, Gianna Gancia, Charles Goerens, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Pierfrancesco Majorino, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Michèle Rivasi, Marc Tarabella, Miguel Urbán Crespo, Chrysoula Zacharopoulou, Bernhard Zimniok
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Ewa Kopacz, Iskra Mihaylova, Marlene Mortler, Patrizia Toia

22.6.2021

VÉLEMÉNY A BELSŐ PIACI ÉS FOGYASZTÓVÉDELMI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervről az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében
(2021/2007(INI))

A vélemény előadója: Vlad-Marius Botoș

JAVASLATOK

A Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

- A. mivel a szellemi tulajdon-bejegyzések száma folyamatosan nő, és az egységes piac a nemzeti jogszabályok eltérései miatt továbbra is széttöredezett; mivel folyamatos igény mutatkozik a párhuzamos nemzeti jóváhagyási eljárások és az európai szabadalmakkal kapcsolatos vitarendezés iránt; mivel továbbra is vannak hiányosságok, különösen a végrehajtás terén, amelyek akadályozhatják a vállalatok – különösen a mikro-, kis- és középvállalkozások (kkv-k) – fejlődését, korlátozhatják a fogyasztók innovatív és biztonságos termékekhez való hozzáférését, és megakadályozhatják a társadalmi kihívások innovációval történő kezelését;
- B. mivel a GDP 45%-a fokozott szellemi tulajdonjog-igényű iparágból származik, amelyek közvetlenül hozzájárulnak az összes munkahely csaknem 30%-ának megteremtéséhez, ugyanakkor az összes uniós kkv-nak csak 9%-a jegyzett be szellemi tulajdon-jogokat; mivel a magas költségek, az adminisztratív terhek és a szellemi tulajdon bejegyzésére és kezelésére vonatkozó információk hiánya akadályozza a mikro- és kkv-kat abban, hogy teljes mértékben kihasználják a szellemi tulajdon és az adatmegosztás kínálta lehetőségeket;
- C. mivel egyes tagállamokban nem áll rendelkezésre információ a szellemi tulajdonjogok előnyeiről és a bennük rejlő értékekről; mivel a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok növelik a vállalatok összértékét, ami reziliensebb üzleti tevékenységet és erősebb pozíciót eredményez az egységes piacon;
- D. mivel bár a szellemi tulajdon-jogok a legtöbb tagállamban jól szabályozottak, a szellemi tulajdon-jogokkal kapcsolatos jogi keret összehangolt érvényesítése még mindig hiányzik; mivel a jogsértések, a hamisítás, a kalózkodás, a visszaszorítások és a határokon átnyúló jogérvényesítés hiánya veszélyezteti a kulturális sokszínűséget,

valamint az innovációt támogató szellemi tulajdon-jogokat és a nyílt forráskódú rendszereket; mivel még mindig rengeteg hamisított termék van az egységes piacon, és legtöbbjük a digitális piacon keresztül lép be az EU-ba, évente mintegy 60 milliárd eurós pénzügyi veszteséget okozva;

- E. mivel a szellemi tulajdon-bejegyzések száma 2021 első hónapjaiban kismértékben nőtt 2020 azonos időszakához képest, bár a becslések szerint a bejegyzéseket még mindig befolyásolja a Covid19-világjárvány;
- F. mivel a Covid19 utáni fenntartható és digitális gazdasági helyreállítást biztosító innovatív megoldások szellemi tulajdon-jogokon alapulhatnak, kevés mikro-, kis- és középvállalkozásnak származik haszna a szellemi tulajdonukból, amikor megpróbálnak finanszírozáshoz jutni;
- G. mivel a jelenlegi Covid19-világjárvány idején a veszélyes termékekre vonatkozó uniós riasztási rendszer (RAPEX) riasztóan sok – rekordszintet elérő – értesítést adott ki;
 - 1. hangsúlyozza az Európai Unió és a tagállamok közötti jobb együttműködés fontosságát a szellemi tulajdonra vonatkozó jogszabályok harmonizálása és a gazdasági szereplők szellemi tulajdon-jogok bejegyzéséhez való uniós szintű hozzáféréseinek megkönnyítése, valamint a szellemi tulajdonjogokat védő uniós jogi keret hatékony harmonizációja és végrehajtásának javítása terén, ahol még vannak hiányosságok; hangsúlyozza, hogy az uniós innovátoroknak gyors, hatékony és megfizethető védelmi eszközökhöz kell hozzáférniük; javasolja a jelenlegi jogszabályok hiányosságainak pótlását ahhoz, hogy javuljon a szellemi tulajdon egységes piacának működése és megerősödjön a fogyasztók védelme;
 - 2. hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdonjogok védelme az Európai Unió belső piacának kulcsfontosságú eleme, mivel a fokozott szellemi tulajdonjog-igényű iparágak állítják elő az EU bruttó hazai termékének jelentős részét, és hozzájárulnak a minőségi munkahelyteremtéshez; megjegyzi, hogy az Európai Unió Bírósága egyre aktívabb a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos jogvitákban, és hogy a Lisszaboni Szerződés tartalmazza az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 262. cikkének még mindig kihasználatlan záradékát, amely lehetővé teszi az Unió hatásköreinek jelentős megerősítését a szellemi tulajdonjogok területén;
 - 3. emlékeztet arra, hogy az EU-ban erős az innovációs kapacitás, különösen egyes, a jövőre nézve alapvető fontosságú technológiák terén; hangsúlyozza egy olyan szellemi tulajdon-jogi keret fontosságát, amely támogatja ezt a kapacitást, és védi az innovátorok és vállalatok új technológiákba vagy megközelítésekbe történő beruházásait;
 - 4. megjegyzi, hogy az EU – a többi globális versenytársához képest – lemaradásban van a szellemi tulajdonjogok bejegyzésével kapcsolatos statisztikák és a számítógépes technológiákra koncentrált bejegyzések terén; hangsúlyozza a túlzott és visszaélészerű szabadalmi gyakorlatok kockázatát, ha a szabadalmak megadása túlságosan megengedő; javasolja, hogy a Bizottság tegyen lépéseket a szellemi tulajdonjogok szélesebb körű elterjedésének elősegítése érdekében, többek között az Egységes Szabadalmi Bíróság gyors kiépítése révén;

5. tudomásul veszi az (EU) 2019/790 irányelv 17. cikkének végrehajtására vonatkozó bizottsági iránymutatást, amely az irányelv alapvető jogokkal összhangban történő végrehajtásában segíti a tagállamokat;
6. emlékeztet a szellemi tulajdonjogok érvényesítésére vonatkozó 2014-es bizottsági cselekvési tervre és az azt követő ágazati kezdeményezésekre; felhívja a Bizottságot, hogy a korábbi tapasztalatok alapján dolgozzon ki stratégiát a jogsértések, visszatartások és kalózkodás kezelésére és minimalizálására, amelyek tovább erősödnek és a Covid19-világjárvány alatt még veszélyesebbé váltak, és súlyos egészségügyi, biztonsági és védelmi veszélyt jelentenek a fogyasztókra nézve; üdvözi a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabálysomagra irányuló bizottsági javaslatot, amely tisztázza és továbbfejleszti a digitális szolgáltatók, különösen az online platformok felelősségi körét;
7. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy válság idején biztosítani kell a kritikus fontosságú szellemi tulajdon rendelkezésre állását, többek között új harmonizált engedélyezési eszközök és a kényszerengedélyezést koordináló rendszer révén, hogy ellenállóbbá váljon az EU belső piaca, többek között a konkrét termékek rendelkezésre állása hiányának kezelése és a fogyasztók érdekeinek hatékonyabb védelme révén, elkerülve az áremeléseket;
8. üdvözi, hogy a Bizottság jelenleg értékeli a kiegészítő oltalmi tanúsítványok (SPC-k) megadására irányuló egységes mechanizmus bevezetésének és/vagy egy egységes SPC-jogcím létrehozásának a lehetőségét, ami megoldást jelentene a szellemi tulajdonjogok tagállami végrehajtásának jelenlegi széttagoltságára;
9. hangsúlyozza, hogy uniós szinten sürgősen orvosolni kell a szellemi tulajdon-jogok harmonizált érvényesítésének hiányát; kéri a Bizottságot annak értékelésére, hogy a szellemi tulajdon-jogok határokon átnyúló érvényesítését megkönnyítő új intézkedések vagy iránymutatások kiegészíthetik-e a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló irányelvet, például az eljárásokra, eljárási biztosítékokra stb. vonatkozó jogi kötelezettségek európai harmonizációját, a digitális eszközök pontosságának és megbízhatóságának ellenőrzésére irányuló átláthatósági mechanizmusokat stb.;
10. hangsúlyozza, hogy a zöld, digitális és fenntartható helyreállításnak és az egységes piac fokozott rezilienciájának az immateriális javak teljes körű felhasználásán kell alapulnia; kiemeli a szellemi tulajdon előnyeire és a Bizottság támogatási programjaira vonatkozó információk terjesztésének fontosságát valamennyi gazdasági szereplő számára; hangsúlyozza, hogy az ilyen információknak kifejezetten a tudásintenzív ágazatokban tevékenykedő kkv-kra kell irányulniuk;
11. hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdonjogok birtoklása a vállalatok stabilitásához és gazdasági növekedéséhez vezet, és tanulmányok kimutatták, hogy az ilyen vállalatok összesen akár 19%-kal magasabb fizetést adnak alkalmazottaiknak, és általában stabilabbak; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki stratégiát a kutatás és fejlesztés felgyorsítására és támogatására, ami a szellemi tulajdon európai szintű lajstromozása és hasznosítása révén a kutatási és fejlesztési eredmények értékes gazdasági vállalkozásokká történő átalakításához vezet, növelve a szellemi tulajdonjogokat felhasználó mikro-, kis- és középvállalkozások számát, ezáltal

reziliensebb gazdaságot és egységes piacot teremtve;

12. hangsúlyozza a fokozott szellemi tulajdonjog-igényű ágazatok fontosságát a zöld és digitális helyreállítással és rezilienciával kapcsolatos stratégiákban; felhívja a Bizottságot, hogy a tagállamokkal történő együttműködés révén erősítse meg az egységes piacot, hogy közös megközelítést találjanak a jogsértések kezelésére és a visszatartások minimalizálására, elkerülve a bírósági ügyek számának nagymértékű növekedését a bejegyzett európai szabadalmak esetében;
13. hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdon-jogok és a nyílt forráskódú rendszerek alapvető fontosságúak a valódi digitális és zöld gazdaság, valamint a gyors és fenntartható helyreállítás szempontjából; felhívja a Bizottságot, hogy működjön együtt az iparral és az érdekelt felekkel annak érdekében, hogy megoldásokat találjanak többek között az alapvető és a kiegészítő szabadalmak közötti jobb különbségtételre, valamint a köztes és a végtermékre vonatkozó engedélyezési kötelezettségek egyértelműbb megközelítésére;
14. felkéri a Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal az immateriális javakon alapuló pénzügyi támogatáshoz és hitelekhez való hozzáférés további megkönnyítése céljából, annak érdekében, hogy a kkv-k ösztönzést kapjanak szellemi tulajdonuk bejegyzésére és teljes körű kiaknázására, biztosítva a gyorsabb és fenntarthatóbb gazdasági helyreállítást;
15. hangsúlyozza a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok fontosságát a reziliens gazdaságban és a zöld helyreállításban; sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a szellemi tulajdon bejegyzése és hasznosítása érdekében az európai alapokra való jogosultságot terjesszék ki valamennyi gazdasági szereplőre, ami az engedélyek integrálása révén a termék hozzáadott értékének növekedéséhez vezet;
16. az EU-ban zajló kutatás és az innováció ösztönzése tekintetében hangsúlyozza a szellemi tulajdon-jogokban rejlő lehetőségeket;
17. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek közös erőfeszítéseket annak biztosítása érdekében, hogy a cselekvési terv végrehajtása messzeható és hatékony reformokhoz és a szellemi tulajdon-jogról szóló rendelet végrehajtásához vezessen, azzal a végső céllal, hogy biztosítsák az egységes piacon a versenyképességet és az innovációt, valamint a fogyasztók számára a biztonságos és megbízható termékeket;
18. megjegyzi, hogy stratégiájától függően nem minden vállalatnak kellene bejegyeztetnie jogokat, és ezért a felkínált támogatásnak és tanácsadásnak figyelembe kell vennie a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó összes érvényes stratégiát, hogy biztosítsa a vállalatok szellemi tulajdonjogainak leghatékonyabb felhasználását; úgy véli, hogy amennyiben a bejegyzés az előnyben részesített lehetőség, a mikro- és kkv-kat egyszerű bejegyzési eljárásokkal és alacsony adminisztratív díjakkal kell támogatni;
19. kiemeli, hogy a különböző iparágak különböző megközelítéseket igényelhetnek, és figyelmeztet arra, hogy a pereskedés és annak veszélye a szabadalmi rendszerre is terhes lehet, ha a visszaélés szerű magatartás széles körben elterjedt; ezért felszólít a szabadalmi tulajdonjog átláthatóságának növelésére – többek között a 2009/24/EK irányelvvel összhangban a számítógépes programok szerzői jogi védelmének előnyeire való figyelemfelhívás révén –, valamint a visszaélés szerű perlési gyakorlatok

korlátozására;

20. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy egy valamennyi tagállamra kiterjedő egységes európai szabadalmi rendszer jöjjön létre, amely így jelentősen leegyszerűsíti a szabadalmaztatást az EU-ban, fokozza az átláthatóságot és megkönnyíti a megfizethető engedélyezést; felhívja a tagállamokat, hogy élénkítsék meg az egységes szabadalmi rendszer bevezetésének és az Egységes Szabadalmi Bíróság létrehozásának folyamatát;
21. hangsúlyozza, hogy a kezdeményezésnek hatékonyan támogatnia kell az EU arra irányuló erőfeszítéseit – illetve ezekre kell építenie –, hogy a mesterséges intelligenciára vonatkozóan erőteljes szabályozást fogadjon el annak érdekében, hogy javítsa a polgárok bizalmát és foglalkozzon a mesterséges intelligencián alapuló technológiákkal, a blokklánccal és a dolgok internetével kapcsolatos biztonsági kérdésekkel, különösen az egészségügy, az oktatás és a zöld technológia területén, miközben védi a fogyasztók jogait és a polgárok alapvető jogait;
22. megismétli, hogy az adatokhoz való hozzáférés akadályainak csökkentése alapvető fontosságú az új szolgáltatások fejlesztésének ösztönzéséhez, az (EU) 2019/790 irányelvben foglalt szöveg- és adatbányászatra vonatkozó jelenlegi kivételeknek az e kivételek célkitűzéseivel összhangban történő alkalmazásával, valamint a mesterséges intelligencia fejlesztőinek támogatásával; úgy véli, hogy adott esetben további iránymutatást lehetne fontolóra venni a szöveg- és adatbányászatra vonatkozó kivételek gyakorlati végrehajtása során esetlegesen felmerülő konkrét kérdések tekintetében;
23. megjegyzi, hogy az elmúlt években látványosan nőtt a mesterségesintelligencia-rendszerek használata az alkotás, az innováció és a tudomány területén – amelyek nagymértékben függenek a szellemi tulajdonhoz fűződő jogoktól –, és ez várhatóan az elkövetkező években is folytatódni fog; megjegyzi ezért, hogy az új technológiák egyedülálló lehetőséget kínálnak az uniós gazdaság fenntartható helyreállításának és a belső piac rezilienciájának támogatására, miközben senkit és egyetlen régiót sem hagynak magára; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak ösztönöznie és jutalmaznia kell a zöld technológiákat és találmányokat;
24. felhívja a Bizottságot, hogy hatásvizsgálat alapján javasoljon hatékony és átlátható egységes mechanizmust az említett nem mezőgazdasági földrajzi árujelzők (például a kézműves termékek) védelme tekintetében, amelyek gyakran fontos részét képezik a helyi identitásnak, vonzzák a turistákat, egyedi szakértelemre épülnek, és különösen a kevésbé fejlett régiókban hozzájárulnak a minőségi munkahelyek teremtéséhez; hangsúlyozza, hogy ez jobb és láthatóbb tájékoztatást nyújtana a fogyasztóknak a termékek eredetiségéről;
25. üdvözli a cselekvési terv azon célját, hogy az EU földrajzi jelzések rendszerének támogatását mind a mezőgazdasági, mind a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek védelme révén fokozza, annak érdekében, hogy javítsa versenyképességüket, lehetővé tegye a termelők számára, hogy teljes mértékben kihasználják az ezekben rejlő lehetőségeket, és hozzájáruljon az egységes piac gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóságához;
26. hangsúlyozza, hogy a belső piacon forgalomba hozott hamisított termékek és a piacfelügyelet hiányosságai negatív következményekkel járnak a fogyasztók és az

egységes piacba vetett általános bizalomra nézve; e tekintetben felszólít a végrehajtási irányelv (2004/48/EK) általános működésének aktualizált hatásvizsgálatára; sürgeti a Bizottságot, hogy az egész EU-ban hatékonyan érvényesítse a vámjogszabályok végrehajtását és harmonizálja a vámellenőrzéseket;

27. felhívja a Bizottságot, hogy mozdítson elő kampányokat az összes hamisított termék piacra jutása elleni küzdelem érdekében, hangsúlyt fektetve a fogyasztók számára legkárosabb hamisított termékek piacra jutására; hangsúlyozza, hogy a jól működő adatközpontú gazdaság érdekében a végrehajtás terén globális együttműködésre, de emellett az adatok megosztására is szükség van annak biztosítása érdekében, hogy az EU-ban székhellyel nem rendelkező vállalatok is megfeleljenek az európai fogyasztóvédelmi szabályoknak;
28. üdvözli a Bizottság szándékát, hogy uniós szinten megerősítse a szellemitulajdon-jogok érvényesítését, kiterjessze a Bizottság hatáskörét és ezt a feladatot átruházza az Európai Csalás Elleni Hivatalra (OLAF) annak érdekében, hogy az OLAF ne csak a hamisított áruk egységes piacra történő belépésének megelőzésével foglalkozzon, hanem azok EU-n belüli jogellenes előállítására ellen is felléphessen; felszólít a szellemitulajdon-jogok jelenleg elszigetelt érvényesítéseinek összekapcsolására, valamint a bűnüldöző hatóságok kapacitásának jelentős javítására a RAPEX-rendszer riasztásaiban azonosított, fogyasztókat érintő biztonsági problémák hatékony kezelése érdekében;
29. megismétli, hogy az Európai Unió globális standardalkotó szerepet tölt be a szellemi tulajdon területén, és fontos szerepet játszik a szellemi tulajdonjogok megsértése és a tisztességtelen gyakorlatok kezelésében és a kiegyensúlyozott megközelítés biztosításában uniós és globális szinten egyaránt; hangsúlyozza a szellemi tulajdonjogok fejlesztésének globális jellegét, így különösen az európai vállalatok kereskedelemmel kapcsolatos támogatásának szükségességét, a fogyasztóvédelem magas szintű biztosítása mellett; hangsúlyozza, hogy a nemzetközi versenyképesség és vonzerő az erős és reziliens belső piacon gyökerezik, amelybe a szellemi tulajdonjogok védelme és érvényesítése is beletartozik.

INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	21.6.2021
A zárószavazás eredménye	+: 32 -: 8 0: 4
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Andrus Ansip, Pablo Arias Echeverría, Alessandra Basso, Brando Benifei, Hynek Blaško, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoș, Markus Buchheit, Andrea Caroppo, Anna Cavazzini, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Carlo Fidanza, Evelyne Gebhardt, Sandro Gozi, Maria Grapini, Svenja Hahn, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marcel Kolaja, Andrey Kovatchev, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Beata Mazurek, Leszek Miller, Anne-Sophie Pelletier, Miroslav Radačovský, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann, Marco Zullo
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Clara Aguilera, Rasmus Andresen, Geert Bourgeois, Maria da Graça Carvalho, Salvatore De Meo, Claude Gruffat, Tsvetelina Penkova

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

32	+
ID	Alessandra Basso, Markus Buchheit, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
PPE	Pablo Arias Echeverría, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Deirdre Clune, Salvatore De Meo, Andrey Kovatchev, Antonius Manders, Andreas Schwab, Ivan Štefanec, Róza Thun und Hohenstein, Tom Vandenkendelaere, Marion Walsmann
Renew	Andrus Ansip, Vlad-Marius Botoș, Dita Charanzová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Morten Løkkegaard, Marco Zullo
S&D	Clara Aguilera, Brando Benifei, Biljana Borzan, Evelyne Gebhardt, Maria Grapini, Maria-Manuel Leitão-Marques, Leszek Miller, Tsvetelina Penkova, Christel Schaldemose

8	-
ID	Hynek Blaško
NI	Miroslav Radačovský
The Left	Anne-Sophie Pelletier
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Anna Cavazzini, David Cormand, Claude Gruffat, Marcel Kolaja

4	0
ECR	Geert Bourgeois, Carlo Fidanza, Eugen Jurzyca, Beata Mazurek

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

**NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁGBAN**

12	+
ID	Gianna Gancia
EPP	Anna-Michelle Asimakopoulou, Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Ewa Kopacz, Marlene Mortler, Janina Ochojska
Renew	Charles Goerens, Iskra Mihaylova, Jan-Christoph Oetjen, Chrysoula Zacharopoulou

10	-
ID	Bernhard Zimniok
S&D	Udo Bullmann, Mónica Silvana González, Pierfrancesco Majorino, Marc Tarabella, Patrizia Toia
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt, Michèle Rivasi

4	0
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
ID	Dominique Bilde
NI	Antoni Comín i Oliveres

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

10.9.2021

VÉLEMÉNY A MEZŐGAZDASÁGI ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervről az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében
(2021/2007(INI))

A vélemény előadója: Irène Tolleret

JAVASLATOK

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. üdvözli a szellemi tulajdonra vonatkozó új cselekvési terv¹ előterjesztését, és elismeri annak fontosságát az agrár-élelmiszeripari ágazat számára; hangsúlyozza, hogy a földrajzi jelzések és a hagyományos különleges termékek (HKT-k) jelentős szerepet játszanak az uniós élelmiszer- és italágazat szellemi jogainak és hírnevének védelmében az egységes piacon és a nemzetközi piacokon; emlékeztet arra, hogy az EU mintegy 3 300 terméket véd földrajzi jelzéseként, 64-et pedig HKT-ként;
2. emlékeztet arra, hogy a földrajzi jelzések nagy gazdasági jelentőséggel bírnak, és az uniós élelmiszerek és italok teljes értékesítésének körülbelül 7%-át és exportjának 15,4%-át teszik ki; megjegyzi, hogy mindezen termékek éves értéke több mint 75 milliárd euróra nőtt, amelynek több mint egyötöde az EU-n kívüli exportból származik;
3. hangsúlyozza ezért, hogy fokozni kell a földrajzi jelzések és a HKT-k szellemi tulajdonjogokként való védelmét, mind az egységes piacon belül, mind pedig világszerte, az EU-n kívüli országokkal kötött két- és többoldalú megállapodások révén; úgy véli, hogy az uniós jogban jobban meg kell védeni a földrajzi jelzéseket minden tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal szemben, beleértve az összetevőként való felhasználást vagy szolgáltatás részeként való értékesítést is; kiemeli, hogy fontos biztosítani, hogy harmadik fél ne gyengítse a szóban forgó földrajzi jelzés hírnevét; hangsúlyozza e védelem fontosságát az e termékek előállításával és forgalmazásával kapcsolatos uniós munkahelyek megőrzése szempontjából; hangsúlyozza, hogy

¹ A Bizottság 2020. november 25-i „Az EU innovációs lehetőségeinek maximális kiaknázása A szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési terv az EU helyreállításának és rezilienciájának támogatása érdekében” című közleménye (COM(2020)0760).

valamennyi földrajzi jelzés esetében fokozni kell az összetevők eredetének ellenőrzését, beleértve az oltalom alatt álló eredetmegjelölést (OEM) és az oltalom alatt álló földrajzi jelzést (OFJ) is; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az EU–Chile társulási megállapodás korszerűsítéséről folyó tárgyalások alatt elutasították a kiemelt uniós földrajzi jelzések kizárólagos oltalmának biztosítását, különösen a borágazatban;

4. rámutat arra, hogy a promóciós kampányok növelik a fogyasztók bizalmát az élelmiszerlánc kulcsfontosságú részei iránt, és felhívják a figyelmet a termékek minőségére és eredetére; rámutat továbbá arra, hogy ezek a kampányok megkönnyítik a minőségi termékek eredetiségének azonosítását és közvetett módon a visszaélésekkel és utánzatokkal szembeni védelmüket; felszólítja a Bizottságot, hogy a vonatkozó jogszabályok következő felülvizsgálata során erősítse meg a földrajzi jelzéseket és a HKT-t népszerűsítő kampányokat, és fokozza a fogyasztók tudatosságát, többek között a helyi fogyasztás növelése, a rövid ellátási láncok és az egészséges, reziliens és fenntartható területi élelmiszerrendszerek támogatása céljából;
5. felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy igazítsák ki a közbeszerzési mechanizmusokat annak érdekében, hogy javítsák a minőségi címkével ellátott termékekhez, például a földrajzi jelzésekhez és a HKT-khoz való hozzáférést;;
6. megállapítja, hogy a Covid19-világjárvány alatt nőtt az online értékesítés, és hogy e piac nagy lehetőségeket rejt magában a földrajzi jelzések és a HKT-k tekintetében, de hangsúlyozza, hogy ezek csak akkor válhatnak valóra, ha a szellemi jogokat jobban védik; rámutat arra, hogy a földrajzi jelzések védelmének az online értékesített valamennyi árura vonatkoznia kell, és hogy a földrajzi jelzésekkel ellátott termékek előállítói számára eljárásokat kell biztosítani annak megakadályozására, hogy rosszhiszeműen olyan doménneveket regisztráljanak, amelyek akadályozzák a földrajzi jelzések védelmét; felszólítja a Bizottságot, hogy járjon élen az online védelem terén, különösen annak a két- és többoldalú kereskedelmi megállapodásokba való beépítése révén; emlékeztet arra, hogy a Parlament javaslatokat tett ezen a területen a közös agrárpolitika reformjáról folytatott megbeszélések során, és hogy a Bizottság beleegyezett e javaslatok értékelésébe; üdvözli a Bizottság azon szándékát, hogy a nemzetközi partnerekkel együttműködve a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) többoldalú lisszaboni nyilvántartásán keresztül világszerte megvédje a földrajzi jelzéseket, és fokozza részvételét a globális internetes fórumokon annak biztosítása érdekében, hogy a nemzetközi doménnevek rendszerét teljes mértékben tiszteletben tartsák a szellemi tulajdonjogok, többek között a földrajzi jelzések tekintetében;
7. úgy véli, hogy a jövőbeni megbeszélések középpontjában a földrajzi jelzésekkel és HKT-kkal ellátott termékek leírásainak nyilvántartásba vételével, módosításával és kezelésével kapcsolatosan a termelőket túlságosan leterhelő adminisztráció kérdése kell, hogy álljon; emlékeztet arra, hogy a közös agrárpolitika reformjának felülvizsgálata keretében egyszerűsítették és hatékonyabbá tették a bor és az agrár-élelmiszeripari termékek esetében a földrajzi jelzések leírásainak módosítására vonatkozó eljárásokat, és hogy ezt a megközelítést a jövőben meg kell erősíteni;
8. hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a földrajzi jelzéseket alkalmazó termelői csoportok szerepét; e tekintetben fontos lépésnek tekinti e cél elérése felé, ha valamennyi mezőgazdasági és borászati ágazatra kiterjesztik a közös agrárpolitika

reformjának részeként elfogadott, oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel és oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott sajtokra és sonkákra alkalmazott termelészabályozó eszközöket; felkéri a Bizottságot, hogy tegyen további javaslatokat annak érdekében, hogy a termelői csoportok jobban irányíthassák termékeik hírnevét és forgalmazását, és erősíthessék befolyásukat az értékláncban;

9. támogatja a Bizottság azon törekvését, hogy racionalizálja és harmonizálja a földrajzi jelzésekre vonatkozó szabályokat, amelyeket jelenleg négy uniós rendelet tartalmaz (a közös agrárpolitika reformját követően három rendelet), ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a borászati termékekre és a szeszes italokra egyedi, de koherens keretet kell fenntartani;
10. tudomásul veszi a Bizottság azon célkitűzését, hogy a földrajzi jelzéssel ellátott termékeket előállító termelőket a társadalmi igények és a fogyasztói elvárások kielégítése érdekében fenntartható termékek forgalmazására ösztönözze; hangsúlyozza, hogy a közös agrárpolitika reformjának részeként – a Parlament kezdeményezésére – bevezették annak lehetőségét, hogy a termelők önkéntes alapon feltüntethetik a termékleírásban a termékeik fenntartható fejlődéshez való hozzájárulását; úgy véli, hogy ezt a lehetőséget a Bizottság jövőbeni kezdeményezéseiben meg kell erősíteni;
11. hangsúlyozza, hogy a földrajzi jelzések mindenekelőtt a szellemi tulajdon védelmét és – a termék eredetének feltüntetésével – a hitelesség bizonyítását szolgálják; kéri, hogy a Bizottság jövőbeni kezdeményezései közvetlenül és közvetve se ássák alá a földrajzi jelzéseket és a HKT-kat olyan intézkedésekkel, amelyek károsak lehetnek azokra; különösen hangsúlyozza, hogy „a termelőtől a fogyasztóig” stratégia jövőbeni kezdeményezéseivel összefüggésben kiegyensúlyozott megoldást kell találni a tápértékjelölés tekintetében;
12. alapvető fontosságúnak tartja a vetőmag- és növényfajtákkal kapcsolatos innováció ösztönzését a mezőgazdasági termelők és a fogyasztók igényeinek kielégítése érdekében; hangsúlyozza, hogy a növény- és állattenyésztés hatékonyabb és biztonságosabb mezőgazdasági gyakorlatokkal történő fejlesztése csökkenti az üvegházhatású gázok kibocsátását;
13. alapvető fontosságúnak tartja a szellemi tulajdonjogok olyan módon történő védelmét, amely előmozdítja a kutatást és az innovációt, különösen azzal a céllal, hogy ellenállóbb mezőgazdasági fajtákat vezessenek be az éghajlatváltozással való megbirkózás érdekében, fenntartható és agroökológiai gazdálkodási modelleket valósítsanak meg, amelyek védik a természeti erőforrásokat és tiszteletben tartják a nem védett szaporítóanyagokban és heterogén anyagokban rejlő lehetőségeket az ökológiai ágazatban, valamint hozzájárulnak a fenntartható fejlesztési célokhoz és az európai zöld megállapodás célkitűzéseéhez; hangsúlyozza, hogy a növényfajta-oltalomhoz erős és végrehajtható védelmi rendszerre van szükség az EU-ban; rámutat, hogy a szellemi tulajdonjogoknak hozzá kell járulniuk az élelmezésbiztonsághoz, valamint az EU agrár-élelmiszeripari modelljének rezilienciájához és versenyképességéhez is;
14. emlékeztet a növények és a lényegében biológiai eljárások szabadalmazhatóságáról szóló, 2019. szeptember 19-i állásfoglalására; kitarthat azonban emellett, hogy a szellemi tulajdonjogok nem vezethetnek a fajok és fajták sokféleségének csökkenéséhez és a

gazdálkodók függetlenségének elvesztéséhez; hangsúlyozza, hogy a közösségi növényfajta-oltalmi jogok rendszere feltételeket és biztosítékokat tartalmaz a mezőgazdasági termelők függetlenségére vonatkozóan, és ezért továbbra is a növényfajta-oltalmi jogok rendszerének egyetlen rendszere kell, hogy maradjon; e tekintetben kiemeli a gazdák és más, vidéki térségekben dolgozó emberek jogairól szóló ENSZ-nyilatkozatot;

15. ezért kitarthat, hogy az új növényfajta-oltalmára létesült nemzetközi unió (UPOV) és a 2100/94/EK tanácsi rendelet² által előírt növényfajta-oltalmi jogok rendszerrel összhangban a mezőgazdasági termelőknek továbbra is vetőmagjaik és nemesítési anyagaik tulajdonosainak kell maradniuk, és lehetőséget kell biztosítani számukra vetőmagjaik kiválasztására és azok helyi körülményekhez és igényekhez való hozzáigazítására; ismételten hangsúlyozza, hogy a 98/44/EK irányelv³ és az uniós jogalkotó szándéka szerint a növény- és állatfajta-oltalmi jogok – ideértve ezek részeit és tulajdonságait is –, a lényegében biológiai eljárásokat és az ilyen eljárások révén előállított termékeket semmilyen módon nem lehet szabadalmi oltalom alá helyezni, és továbbra is éberrel figyeli ennek az elvnek az alkalmazását, elismerve ezáltal, hogy a közkincshez tartozó valamennyi növény és állat közös örökséget képez mindenki számára;
16. hangsúlyozza a közösségi növényfajta-oltalom (CPVR) rendszerének fontosságát annak biztosításában, hogy a fenntartható élelmiszer-termelés és kertészet érdekében a nemesítők folytathassák az új fajta-oltalmi jogok fejlesztését, ami a nemesítők, a termelők, a gazdálkodók, a fogyasztók és az egész társadalom javát szolgálja; üdvözli a közösségi növényfajta-oltalom (CPVR) rendszerének felvételét a cselekvési tervbe a növényfajta-oltalom védelmének javítása, és következésképpen a rendszer jövőbeli hatékonyságának és megfelelő alkalmazásának biztosítása érdekében; kiemeli, hogy a növényfajta-oltalom rendszerének erőssége a nemesítők munkája megvédésének kiegyensúlyozottságát jelenti, amellyel, hogy a nemesítőkre vonatkozó mentesség révén biztosítja, hogy mások is szabadon használhassák fel az oltalom alatt álló fajta-oltalmi jogok létrehozására és forgalmazására;
17. rámutat, hogy a mezőgazdaságban a jelenlegi szellemi tulajdon-modell jól működik; hangsúlyozza, hogy a szabadalmak és a növényfajta-oltalmi modell együttes alkalmazása kedvezően hatott az innovatív megoldások megvalósítására a mezőgazdaságban; felkéri a Bizottságot és a tagállamokat, hogy oly módon védjék az ágazat innovációs kapacitását és a közérdeket, amely biztosítja a növényi szaporítóanyagokhoz való hatékony hozzáférést és azok felhasználását, a mezőgazdasági termelők jogait és a növény-nemesítőkre vonatkozó kivételek alkalmazását biztosító gyakorlatok megzavarása nélkül; emlékeztet arra, hogy az UPOV-egyezményben és a 2100/94/EK tanácsi rendeletben rögzített növényfajta-oltalmi jogok rendszere nem teszi lehetővé a növényfajta-oltalmi jogosultja számára, hogy megakadályozzon másokat abban, hogy az oltalom alatt álló növényfajta-oltalmi jogok nemesítési tevékenység céljából felhasználják;

² A Tanács 2100/94/EK rendelete (1994. július 27.) a közösségi növényfajta-oltalmi jogokról (HL L 227., 1994.9.1., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 98/44/EK irányelve (1998. július 6.) a biotechnológiai találmányok jogi oltalmáról, HL L 213., 1998.7.30., 13. o.

18. hangsúlyozza, hogy további erőfeszítéseket kell tenni a biológiai anyagok jogállásával és szabadalmaztathatóságával kapcsolatos átláthatóság növelése érdekében; rámutat arra, hogy megfelelő hozzáférést kell biztosítani a nemesítők számára a növénynemesítési folyamatban felhasználandó biológiai anyagra vonatkozó információkhoz; hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak új módszereket kell alkalmaznia a hatékony konzultáció és információcsere érdekében; ellenzi az élő állatokra vonatkozó szabadalmakat;
19. üdvözli, hogy a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési terv részeként a Bizottság meg kívánja vizsgálni a nem mezőgazdasági termékek földrajzi jelzésen alapuló védelmi rendszerének uniós szintű megvalósíthatóságát; úgy véli, hogy egy ilyen kezdeményezés lehetővé tenné az uniós termelők számára, hogy teljes mértékben kihasználják az eredetmegjelölések és földrajzi jelzések nemzetközi lajstromozására vonatkozó genfi okmány szerinti, a WIPO által irányított nemzetközi rendszerben rejlő lehetőségeket;
20. megjegyzi, hogy a nem mezőgazdasági termékek földrajzi árujelzővel történő oltalmára vonatkozó rendszer létrehozása céljából az érdekelt felekkel a Bizottság által elvégzett kezdeti hatásvizsgálatról folytatott konzultáció keretében széles körű támogatást kapott egy ilyen uniós kezdeményezés, kiemelve az érintett termékek potenciális előnyeit a nemzetközi kereskedelem, az átláthatóság és a fogyasztók számára a származási hely azonosítása, valamint a kkv-k és az uniós vidéki területek gazdasági fejlődése szempontjából.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	9.9.2021
A zárószavazás eredménye	+: 37 -: 7 0: 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mazaly Aguilar, Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Eric Andrieu, Carmen Avram, Benoît Biteau, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Dino Giarrusso, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Alin Mituța, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreyer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Claude Gruffat, Petros Kokkalis, Cristina Maestre Martín De Almagro, Joëlle Mélin, Michaela Šojdrová, Marc Tarabella

7.9.2021

VÉLEMÉNY A KULTURÁLIS ÉS OKTATÁSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Jogi Bizottság részére

a szellemi tulajdonra vonatkozó, az Unió helyreállítását és rezilienciáját támogató cselekvési tervről
(2021/2007(INI))

A vélemény előadója: Andrey Slabakov

JAVASLATOK

A Kulturális és Oktatási Bizottság felkéri a Jogi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi javaslatokat:

1. emlékeztet arra, hogy a szellemi tulajdonhoz való jog az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének megfelelően alapvető jog; elismeri, hogy az oktatáshoz, a tudáshoz, az információhoz és a kultúrához való hozzáférést mint alapvető jogokat a szerzői jogi korlátozások – például a felülvizsgált szerzői jogi irányelvben megállapítottak is – garantálják; emlékeztet arra, hogy Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata szerint mindenkinek joga van minden általa alkotott tudományos, irodalmi és művészeti termékkel kapcsolatos erkölcsi és anyagi érdekeinek védelméhez;
2. elismeri az immateriális javak és a fokozott szellemitulajdonjog-igényű ágazatok kiemelkedő fontosságát az Unió Covid19-világjárványt követő gazdasági fellendülésében, kulturális szuverenitásában és rezilienciájában; hangsúlyozza, hogy kellő mértékben meg kell erősíteni ezen javak és ágazatok jogi védelmét annak érdekében, hogy a kulturális és kreatív alkotások alkotói élvezhessék szellemitulajdonjogaik előnyeit; hangsúlyozza, hogy Európában a szerzői jogok közös kezelése fontos bevételi forrást jelent az alkotók és művészek többsége számára, valamint alapvető fontosságú a szerzői jogra vonatkozó uniós keret hatékony működése szempontjából, miközben a nyilvánosság számára a lehető legszélesebb körű hozzáférést biztosítja a kulturális és kreatív alkotásokhoz; aggodalommal jegyzi meg, hogy a globális streamingplatformok szisztematikusan arra próbálják meg rávenni az európai alkotókat, hogy egyszeri kifizetések ellenében mondjanak le szerzői jogaikról;
3. emlékeztet arra, hogy mindenkinek joga van a közössége kulturális életében való szabad részvételhez, a művészetek élvezetéhez, valamint a tudományos fejlődésben és annak eredményeiben való részvételhez; ebben a szellemben kiemeli annak fontosságát, hogy a felhasználói jogok megőrzése és a közkinccs védelme érdekében társadalmi-gazdasági háttértől vagy körülménytől függetlenül hozzá lehessen férni a kulturális alkotásokhoz,

a digitális korban is;

4. elismeri, hogy fontos gondoskodni arról, hogy az uniós polgárok a világjárvány által előidézett feltételek között is egyenlő esélyekkel férhessenek hozzá az oktatáshoz és a kultúrához, beleértve a kulturális oktatást is; elismeri, hogy a kulturális és oktatási ágazatban a digitalizáció fokozódása lehetőséget kínál e hozzáférés javítására, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy gyorsan és teljes körűen ültessék át a szerzői jogi irányelv azon rendelkezéseit, amelyek célja az online oktatáshoz és a digitalizált kulturális örökséghez való hozzáférés javítása;
5. megjegyzi, hogy a szellemi tulajdon-jogok védelme kulcsfontosságú szerepet játszik a vállalatok arra való ösztönzésében, hogy innovatív termékekbe és eljárásokba ruházzanak be, és különösen hogy új tartalmakat és termékeket állítsanak elő, de megjegyzi, hogy a közérdekű életmentő beavatkozások lehetővé tételére szolgáló végső eszközként fontos a szabadalmak kényszerengedélyezése; ezért kéri a Bizottságot, hogy elemezze és vizsgálja meg, milyen lehetőségek lehetnek az Unióban a kényszerengedélyezés hatékonyságának koordinációjának javítására, figyelembe véve a kényszerengedélyezés uniós alkalmazásának korábbi eseteit, alkalmazásának okait, odaítélésének feltételeit, gazdasági következményeit, valamint azt, hogy elérte-e a kívánt hatást;
6. sürgeti a tagállamokat, hogy támogassák az oktatási és kulturális örökséget ápoló intézményeket, segítve őket a digitalizációban rejlő lehetőségek teljes körű kihasználásában, többek között a digitális oktatást szolgáló nyilvános digitális infrastruktúra fejlesztése és a digitalizált kulturális örökséghez való hozzáférés biztosítása révén, anélkül, hogy olyan közvetítők szolgáltatásaira kellene támaszkodni, amelyek üzleti modelljei az uniós polgárok személyes adatainak kinyerésén alapulnak;
7. szorgalmazza, hogy folytassanak folyamatos és intenzív párbeszédet a szerzői jog által védett feltöltött tartalom olyan megfelelő fogalom meghatározásáról, amely valóban elismeri az engedélyezés különböző típusait és a nem engedélyezett műveket, és eszmecsere szorgalmaz a zenei és médiaplatformok modern használatához illeszkedő díjazási modellekről;
8. felkéri a tagállamokat annak biztosítására, hogy a kulturális és kreatív ágazatok vállalkozásai, különösen a tartalomgyártók ösztönözve érezzék magukat az alkotásaikhoz fűződő szellemi tulajdon-jogok megtartására vagy megszerzésére, és javítsák pozíciójukat a versenypiacokon, a szerzői és előadóművészi jogok figyelmen kívül hagyása nélkül; rámutat arra, hogy a szellemi tulajdon-jogokkal rendelkező vállalatok 20%-kal magasabb bevétellel rendelkeznek, ami javítja képességüket arra, hogy hozzáférjenek az általuk korábban kiaknázatlan, rendkívül versenyképes piacokhoz¹; kiemeli, hogy a szellemi tulajdon-jogok magas szintű védelme számos előnnyel jár a munkavállalók számára, mivel a szellemi tulajdon-jogokat birtokló vállalatok átlagosan magasabb béreket fizetnek; üdvözli a Bizottság és az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala által annak biztosítására tett különböző kezdeményezéseket, hogy a kkv-k a lehető legjobban kiaknázzák szellemi tulajdonukat,

¹ Az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának megfigyelőközpontja, „Impact of intellectual property rights intensive industries in the European Union” (A fokozott szellemi tulajdonjog-igényű iparágak hatása az Európai Unióban), négy uniós szintű tanulmány a szellemi tulajdon-jogok uniós gazdasághoz való hozzájárulásáról, 2021.

és felhívja a Bizottságot, hogy fontoljon meg további ilyen kezdeményezéseket;

9. megjegyzi, hogy a legtöbb tagállamban több nemzeti szabadalmat nyújtanak be, mint uniós szabadalmat; kéri a Bizottságot annak felmérésére, hogy az uniós szabadalmak bejelentésének költsége és az általuk kínált oltalom hatással van-e erre a tendenciára, különösen a kkv-k esetében;
10. felszólít a rendelkezésre álló eszközök fejlesztésére annak biztosítása érdekében, hogy a kulturális és kreatív ágazatok – különösen a kkv-k – innovátori számára garantálni lehessen beruházásaik méltányos megtérülését és alkotásaik hasznosítását, ezáltal tovább ösztönözve az innovációt;
11. felhívja a figyelmet azokra a kihívásokra, amelyekkel a kkv-k szembesülnek a szellemi tulajdon-jogok megszerzése terén, és aggodalommal állapítja meg az európai szellemi tulajdon-jogok rendszerének szétzúródottságát, amely akadályozza a vállalkozások fejlődését a kutatási és innovációs folyamatban való részvételük tekintetében; lépéseket szorgalmaz a több uniós országban folyó párhuzamos jogviták problémájának kezelésére; kéri a folyamat észszerűsítését és egyszerűsítését, valamint azt, hogy a kkv-k kapjanak pontos információkat a szellemi tulajdon-jogok megszerzésének megkönnyítése érdekében, és tájékoztassák őket arról, hogy a szellemi tulajdon-jogok milyen előnyökkel járnak kereskedelmi versenyképességük szempontjából; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell bevezetniük annak érdekében, hogy jobb tájékoztatást és tanácsadást nyújtsanak a szellemi tulajdon-jogokról és azok jogi keretéről az Unióban és a tagállamokban, ideértve a jogok megszerzését, az általuk kínált oltalmat és a felhasználásukat, továbbá ezeket az intézkedéseket megfelelően kell finanszírozni, és azoknak könnyen hozzáférhető szolgáltatást kell nyújtaniuk a kkv-k számára; hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a kkv-k, a nem kormányzati szervezetek, valamint a kutatási és felsőoktatási intézmények könnyebben hozzáférhessenek a szellemi tulajdon-jogokhoz és élvezhessék azok előnyeit; hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó szabályozásnak egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania valamennyi szereplő számára, különös tekintettel a kisebb szereplőkre;
12. üdvözli a Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy támogatja a két szerzői jogi keretirányelv teljes körű és időben történő átültetését, ezek ugyanis kulcsszerepet játszhatnak a kulturális és médiaágazat újjáélesztésében; úgy véli, hogy a tagállamoknak megfelelően, késedelem nélkül és a társjogalkotók által elért megállapodást tükröző módon kell végrehajtaniuk a szerzői jogi irányelvet; sajnálja ugyanakkor, hogy a Bizottság csak a végrehajtási határidő előtt három nappal tette közzé az iránymutatásokat; sürgeti a tagállamokat, hogy vegyék figyelembe a Bizottság arra irányuló iránymutatását, hogy az irányelveket további késedelem nélkül teljes mértékben átültessék nemzeti jogszabályaikba, a szerzői jogok védelmét biztosító megfelelő eszközök felhasználásával, biztosítva ugyanakkor a felhasználók számára a véleménynyilvánítás és a művészi feldolgozás szabadságához való jogot; hangsúlyozza a szerzői jogi irányelv szerepét a kulturális és kreatív ágazatok helyreállításának és rezilienciájának előmozdításában; elismeri, hogy a jogok területi és kizárólagos engedélyezése nemcsak az audiovizuális ágazat kreativitásának, finanszírozásának és fenntarthatóságának garantálásához elengedhetetlen, hanem annak biztosításához is, hogy az európai fogyasztók kulturálisan sokszínű tartalmakhoz és sokszínű médiához

férhessenek hozzá; hangsúlyozza, hogy a jogbiztonság és az üzleti biztonság, valamint a szabályozási következetesség elengedhetetlen az Unió gazdag kulturális sokszínűségének megőrzéséhez, valamint annak biztosításához, hogy a tartalomkészítők erősödhessenek és továbbra is visszaforgassák bevételeiket a minőségi tartalmakba;

13. üdvözli a hamisítás elleni uniós eszköztár létrehozására irányuló, a szellemi tulajdonra vonatkozó cselekvési tervben körvonalazott javaslatot; csalódottságának ad hangot amiatt, hogy nem fordítanak ugyanolyan mértékű figyelmet a szellemitulajdon-jogok megsértésének egyéb formáira, például a szerzői jogok megsértésére; ösztönzi a szerzői jogok megsértése elleni célzott eszköztár kidolgozását, amelynek a bevált ágazati gyakorlatokon kell alapulnia, és teljes mértékben be kell épülnie a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályba;
14. felhívja a figyelmet azokra a folyamatosan fennálló problémákra, amelyekkel az alkotók, művészek, producerek és a kulturális ágazatban dolgozók a szerzői és szomszédos jogok tekintetében szembesülnek, figyelembe véve nem utolsósorban az online kalózkodást is; kiemeli, hogy a szellemitulajdon-jogok hatékony védelmének együtt kell járnia a tartalmakkal való kalózkodás elleni küzdelemmel, és fel kell hívni a közvélemény figyelmét a szellemitulajdon-jogok alkotók számára képviselt értékére; mély aggodalommal jegyzi meg, hogy amint azt az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalának egy 2019-es tanulmánya is mutatja, a kalóztartalmak jogellenes közvetítése munkahelyek megszűnéséhez vezethet a kreatív ágazatban, valamint az állami bevételek jelentős csökkenését és a kreatív, újságírói és sporttartalmakba való beruházások csökkenését idézheti elő, a kulturális sokszínűség és végső soron az európai fogyasztók kárára; megjegyzi, hogy az alkotókat, művészeket, producereket és a kulturális ágazat munkavállalóit továbbra is kedvezőtlen szerződésekre kényszerítik, melyek keretében gyakran lemondanak szellemitulajdon-jogaikról ahelyett, hogy megfelelő és arányos díjazásban részesülnének kreatív munkájukért; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak megfelelő védelmi intézkedéseket kell hozniuk annak megakadályozására, hogy a szerzők, alkotók, művészek, producerek és a kulturális ágazatban dolgozók Uniós-szerte elveszítsék szellemitulajdon-jogaikat;
15. emlékeztet a hagyományos kézműves és ipari termékek fontosságára Európa kulturális identitása és szaktudása szempontjából; hangsúlyozza a kézműves és mezőgazdasági mikrovállalkozások és kkv-k döntő szerepét az európai régiók, különösen a vidéki területek gazdasági szerkezetében, valamint hozzáadott értéküket a kulturális turizmus szempontjából; megjegyzi, hogy ezek a termékek a hamisítás és a tisztességtelen verseny elleni küzdelem érdekében sürgősen uniós szintű jogi védelemre szorulnak; hangsúlyozza, hogy e termékek sui generis uniós oltalma pozitív hatást gyakorolna a kisvállalkozásokra, a foglalkoztatásra, a képzésre és az európai területek vonzerejére, miközben lehetővé tenné a helyi kézműves és ipari termelési láncok fejlesztését és megerősítését; felhívja a Bizottságot, hogy a mezőgazdasági földrajzi jelzések oltalmának modelljére alapozva tegyen javaslatot a nem mezőgazdasági földrajzi jelzések oltalmának uniós rendszerére;
16. felhívja a figyelmet azokra a folyamatos kihívásokra, amelyekkel az oktatási intézmények, kutatószervezetek, könyvtárak és archívumok helyiségeinek vészhelyzeti bezárása miatt a diákok, tanárok és kutatók szembesülnek; mély aggodalommal állapítja meg, hogy hiányoznak az Unión kívül végzett, de az Unióban letelepedett intézmények felelősségi körébe tartozó távoktatásra és egyéb távtevékenységekre vonatkozó, határokon átnyúló szabályok; sürgeti a tagállamokat, hogy nemzetközi szinten foglalkozzanak ezzel a kérdéssel;
17. támogatja egy olyan, a szerzői jogra és a szellemitulajdon-jogokra összpontosító európai

digitális platform létrehozását, amely segítséget és útmutatást nyújt az alkotóknak a kultúra, a média és az oktatás területén, hogy kihasználhassák az Európa-szerte rendelkezésre álló összes lehetőséget; konkrét oktatási és figyelemfelhívó kezdeményezéseket szorgalmaz a fiatal alkotók eligazítása érdekében;

18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az internetet széles körben használják a szellemi tulajdon-jogokat sértő kalóztartalmak és -szolgáltatások terjesztésére, és sürgeti a Bizottságot, hogy ismerje el a szabályozási beavatkozás szükségességét annak biztosítása érdekében, hogy a jogtulajdonosok az Alapjogi Charta 17. cikkével összhangban online megvédhessék tulajdonjogaikat és hatékonyan érvényesíthessék azokat, többek között határokon átnyúló hatású intézkedések révén; felhívja a tagállamokat, hogy annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi alkotó méltányos díjazásban részesüljön és bepillantást nyerjen a főbb platformokkal kötött licencmegállapodásokba, szerződéses rendelkezések és vitarendezési mechanizmusok révén erősítsék meg a szerzők és alkotók mint tagok és szerződő felek pozícióját, amint azt a szerzői jogi irányelv 18. cikke a szerzői joggal kapcsolatos szerződési jog igazságos strukturálására vonatkozó rendelkezésekben rögzíti;
19. üdvözli a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabályra irányuló bizottsági javaslatot, amely azon az elven alapul, hogy „ami jogellenes offline, az online is jogellenes”, és hogy ennek keretében szilárd keretet hoznak létre a szellemi tulajdon-jogok ilyen megsértése elleni küzdelem érdekében, többek között a bejelentési-cselekvési mechanizmus végrehajtásának megerősítése révén; kiemeli, hogy a közvetítők proaktív intézkedései nagyban hozzájárulnának a kalózkodás elleni küzdelemhez, továbbá hogy a mesterséges intelligencia és a blokklánc-technológia fontos szerepet játszhat a kalózkodás felderítésében és a szellemi tulajdon-jogok érvényesítésében; támogatja az új technológiák használatát a szellemi tulajdont érintő jogsértések elleni küzdelemben;
20. hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatokat már a Covid19 előtt is széttöredezett szervezeti struktúrák és munkamódszerek jellemezték, többek között a nem kellően védett szellemi tulajdonon alapuló bevételi modellek miatt; elismeri, hogy a művészek díjazása gyakran ingadozó és bizonytalan, mivel különböző forrásokból, például szerződésekből, vissza nem térítendő állami támogatásokból és egyéb támogatásokból származik, ami rendkívül kiszámíthatatlanná teszi jövedelmüket; hangsúlyozza, hogy a Covid19-válság veszélybe sodorta a kulturális és kreatív ágazatokban dolgozó munkavállalók megélhetését, és létbizonytalanságot okozó bevételkieséshez vezetett számukra; megállapítja, hogy számos szerző, előadóművész és kulturális dolgozó számára a szellemi tulajdon-jogok olyan alapvető bevételi forrást jelentenek, amely gazdasági függetlenséget és egyfajta szociális biztonságot jelentő pénzügyi védőhálót biztosít számukra, és hogy a kijárási korlátozások idején a digitális piac volt az egyetlen eszköz arra, hogy bevételt termeljenek; aggodalommal jegyzi meg, hogy a kultúra digitális térnyerésének nyertesei túlnyomórészt nem az alkotók, hanem az online forgalmazók voltak; hangsúlyozza ezért, hogy a szerzők számára alapvető fontosságú a stabil és méltányos javadalmazás, valamint a kapcsolódó jogaik védelme, továbbá hogy a tagállamoknak az alkotók és előadók védelme érdekében meg kell erősíteniük a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó kereteiket; a világválság tapasztalatainak fényében megjegyzi, hogy nagyobb kulturális és médiaprodukciónak csak akkor valósíthatók meg, ha a szükséges technikai és közvetítő szolgáltatások, például a rendezéshez szükséges asszisztencia és az étkeztetés is rendelkezésre állnak; megjegyzi,

hogy az ilyen szolgáltatásokat általában nem a felhasználási engedélyek értékesítésén keresztül fizetik, hanem gyakran közvetett módon attól függnék, hogy az alkotók jó szerződésekkel rendelkeznek-e;

21. célzott fellépésre szólít fel annak biztosítása érdekében, hogy valamennyi tagállam és polgárai minőségi tartalmakhoz férhessenek hozzá az oktatás, a kultúra és a média területén; hangsúlyozza, hogy uniós pénzügyi támogatásra van szükség ahhoz, hogy a tartalmakhoz valamennyi uniós nyelven hozzá lehessen férni;
22. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a nem uniós székhelyű online videotékaplatformoknak az európai tartalomkészítésre gyakorolt hatását, valamint azt, hogy ezek a platformok hogyan működnek együtt a zenei és audiovizuális alkotások uniós alkotóival; aggodalommal jegyzi meg, hogy amikor az alkotókat kivásárlási szerződések elfogadására kényszerítik, teljesen megfosztják őket szerzői jogaiktól; aggodalommal hívja fel a figyelmet az ún. „work-for-hire” rendszerre, amelynek keretében e vállalatok a szellemi tulajdon-jogokat egyszeri fizetés ellenében szerzik meg, és az alkotók munkájának hasznosításából húznak hasznot; megjegyzi, hogy az európai alkotókat nem uniós jogszabályok kötelezik a kivásárlási szerződések alkalmazására, noha a nemzeti és uniós jogszabályok egyes rendelkezései akadályozzák azok alkalmazását; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon ezt a jelenséget, és alaposan vizsgálja ki a globális streamingplatformok ilyen gyakorlatait és azok hatását az alkotók szerzői jogokon alapuló javadalmazására; hangsúlyozza, hogy Unió-szerte megfelelő javadalmazási mechanizmusokat kell kidolgozni a tartalomkészítők számára munkájuk hasznosítása érdekében; hangsúlyozza a digitális tartalmak előállítóit célzó egyedi fellépések és támogatások fontosságát;
23. hangsúlyozza, hogy a szellemi tulajdon a gazdasági növekedés egyik fő hajtóereje; szorgalmazza, hogy a globálisan egyenlő versenyfeltételek előmozdítására, a szellemi tulajdon-jogok megsértése elleni védelemre, az Unió technológiai szuverenitásának fenntartására, valamint Európa zöld és digitális átalakulásának elősegítésére irányuló fellépések révén a szellemi tulajdon játsszon fontos szerepet az Unió jövőjében; kiemeli, hogy a szellemi tulajdon már most is döntő szerepet játszik Európa digitális átalakulásában; hangsúlyozza, hogy az innovációnak együtt kell járnia a kreativitással és a digitalizációval, a világhírvány ugyanis kiemelte az új technológiák szükségességét, különösen az egészségügy és az oktatás területén; hangsúlyozza, hogy létre kell hozni egy olyan rendszert, amely megvédi az európai vállalkozásokat a kibertámadásoktól és az üzleti titkok ezekből eredő elvesztésétől;
24. üdvözli a Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy a jövőbeli szabadkereskedelmi megállapodások megkötése során törekedni fog a szellemi tulajdont védő szilárd rendelkezések beépítésére, valamint hogy a már meglévő megállapodásokban biztosítja e védelmi rendelkezések teljes körű végrehajtását; sajnálja azonban, hogy a szabadkereskedelmi megállapodásokban a szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó jelenlegi sablon nem tükrözi az uniós szabályok által biztosított védelmet; emlékezteti a Bizottságot, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások aláírói az Uniótól eltérően értelmezik a szellemi tulajdon-jogokat, és hogy a szellemi tulajdont fenyegető legnagyobb veszély az Unión kívülről származik; javasolja, hogy az Unió szabadkereskedelmi megállapodásainak szellemi tulajdonról szóló fejezetei kellőképpen demonstrálják a szerzői és kapcsolódó jogok uniós modelljét, amely elismeri a szerzők

szellemitulajdon-jogait és azon jogukat, hogy műveik valamennyi médiumon történő felhasználásáért folyamatos díjazásban részesüljenek.

**INFORMÁCIÓ A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT
BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL**

Az elfogadás dátuma	31.8.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 28 - : 0 0 : 1
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Chiara Gemma, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Ryszard Antoni Legutko, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienä, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Monica Semedo, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Salima Yenbou, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Vlad-Marius Botoș, Loucas Fourlas

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

28	+
ECR	Ryszard Antoni Legutko, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
ID	Gilbert Collard, Gianantonio Da Re
NI	Chiara Gemma
PPE	Asim Ademov, Loucas Fourlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
Renew	Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Monica Semedo
S&D	Hannes Heide, Predrag Fred Matić, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
The Left	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Niklas Nienäb, Salima Yenbou

0	-

1	0
S&D	Petra Kammerevert

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁSA

37	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Michaela Šojdrová, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Carmen Avram, Paolo De Castro, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Marc Tarabella

7	-
The Left	Luke Ming Flanagan, Petros Kokkalis, Chris MacManus
Verts/ALE	Benoît Biteau, Claude Gruffat, Martin Häusling, Sarah Wiener

1	0
ID	Ivan David

Jelmagyarázat:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás

II INFORMÁCIÓ AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁG ÁLTALI ELFOGADÁSRÓL

Az elfogadás dátuma	30.9.2021
A zárószavazás eredménye	+ : 21 - : 3 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Pascal Arimont, Gunnar Beck, Geoffroy Didier, Pascal Durand, Ibán García Del Blanco, Jean-Paul Garraud, Mislav Kolakušić, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Jiří Pospíšil, Marcos Ros Sempere, Stéphane Séjourné, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Axel Voss, Marion Walsmann, Tiemo Wölken, Lara Wolters
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Patrick Breyer, Daniel Buda, Emmanuel Maurel, Nacho Sánchez Amor, Kosma Zlotowski
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (209. cikk, (7) bekezdés)	Isabel Benjumea Benjumea

NÉV SZERINTI ZÁRÓSZAVAZÁS AZ ILLETÉKES BIZOTTSÁGBAN

21	+
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Daniel Buda, Geoffroy Didier, Axel Voss, Marion Walsmann
S&D	Ibán García Del Blanco, Marcos Ros Sempere, Nacho Sánchez Amor, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Renew	Pascal Durand, Karen Melchior, Stéphane Séjourné, Adrián Vázquez Lázara
ID	Jean-Paul Garraud, Gilles Lebreton
ECR	Raffaele Stancanelli, Kosma Złotowski
The Left	Emmanuel Maurel
NI	Mislav Kolakušić

3	-
ID	Gunnar Beck
Verts/ALE	Patrick Breyer, Sergey Lagodinsky

0	0

A jelek magyarázata:

+ : mellette

- : ellene

0 : tartózkodás